

JP "NACIONALNI PARK TARA", BAJINA BAŠTA

**IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA
O IZVRŠENOJ REVIZIJI
GODIŠNJIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA
ZA 2024. GODINU**

JP "NACIONALNI PARK TARA", BAJINA BAŠTA

**IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA O IZVRŠENOJ REVIZIJI
GODIŠNJIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA ZA 2024. GODINU**

S A D R Ź A J

Strana

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

FINANSIJSKI IZVEŠTAJI:

BILANS STANJA

BILANS USPEHA

IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU

IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE

IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Nadzornom odboru JP "Nacionalni park Tara", Bajina Bašta

Izveštaj o reviziji finansijskih izveštaja

Mišljenje

Izvršili smo reviziju priloženih godišnjih finansijskih izveštaja JP "Nacionalni park Tara", Bajina Bašta (dalje u tekstu i: Preduzeće), koji uključuju bilans stanja na dan 31. decembra 2024. godine, bilans uspeha, izveštaj o ostalom rezultatu, izveštaj o promenama na kapitalu i izveštaj o tokovima gotovine za godinu završenu na taj dan, kao i napomene uz finansijske izveštaje koje uključuju pregled značajnih računovodstvenih politika i druge objašnjavajuće informacije.

Po našem mišljenju, finansijski izveštaji istinito i objektivno po svim materijalno značajnim pitanjima, prikazuju finansijsko stanje JP "Nacionalni park Tara", Bajina Bašta na dan 31. decembra 2024. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja i tokove gotovine za poslovnu godinu završenu na taj dan, u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Republici Srbiji i računovodstvenim politikama obelodanjenim u napomenama uz finansijske izveštaje.

Osnova za mišljenje

Reviziju smo izvršili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije (ISA) i Zakonom o reviziji Republike Srbije. Naše odgovornosti u skladu sa tim standardima su detaljnije opisane u odeljku „Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izveštaja“. Mi smo nezavisni u odnosu na Preduzeće u skladu sa etičkim zahtevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izveštaja u Srbiji, i ispunili smo naše druge etičke odgovornosti u skladu sa ovim zahtevima. Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući da obezbede osnovu za naše mišljenje.

Naglašavanje pitanja

Skrećemo pažnju na Napomenu 15 uz finansijske izveštaje, u okviru koje je obelodanjeno da osnovni kapital u Bilansu stanja na dan 31. decembra 2024. godine u iznosu od RSD 7.949.672 hiljada, obuhvata i državni kapital od RSD 7.937.323 hiljade, koji nije registrovan kod Agencije za privredne registre. Kod Agencije za privredne registre registrovan je upisani nenovčani kapital u iznosu od RSD 8.151.671 hiljada, na osnovu Rešenja broj BD 2508/2015 od 15. januara 2015. godine. Visina registrovanog upisanog kapitala od RSD 8.151.671 hiljada, utvrđena je Odlukom o usklađivanju poslovanja JP "Nacionalni park Tara" sa Zakonom o javnim preduzećima, 05 broj 023-4191/2013 od 20. maja 2013. godine („Službeni glasnik RS", br. 46/13), koja je doneta od strane Vlade Republike Srbije kao osnivača Preduzeća.

Naše mišljenje nije modifikovano u pogledu ovog pitanja.

Odgovornost rukovodstva i lica ovlašćenih za upravljanje za finansijske izveštaje

Rukovodstvo je odgovorno za pripremu i fer prezentaciju ovih finansijskih izveštaja u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Republici Srbiji, kao i za ustrojavanje neophodnih internih kontrola koje omogućuju pripremu finansijskih izveštaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške.

Pri sastavljanju finansijskih izveštaja, rukovodstvo Preduzeća je odgovorno za procenu sposobnosti Preduzeća da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti, obelodanjujući, po potrebi, pitanja koja se odnose na stalnost poslovanja i primenu načela stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako rukovodstvo namerava da likvidira Preduzeće ili da obustavi poslovanje, ili nema drugu realnu mogućnost osim da to uradi.

Lica ovlašćena za upravljanje su odgovorna za nadgledanje procesa finansijskog izveštavanja Preduzeća.

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Nadzornom odboru JP "Nacionalni park Tara", Bajina Bašta (Nastavak)

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izveštaja

Naš cilj je sticanje uverenja u razumnoj meri o tome da finansijski izveštaji, uzeti u celini, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške; i izdavanje revizorskog izveštaja koji sadrži mišljenje revizora. Uveravanje u razumnoj meri označava visok nivo uveravanja, ali ne predstavlja garanciju da će revizija sprovedena u skladu sa Međunarodnim standardima revizije uvek otkriti materijalno pogrešne iskaze, ako takvi iskazi postoje. Pogrešni iskazi mogu da nastanu usled kriminalne radnje ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako je razumno očekivati da će oni, pojedinačno ili zbirno, uticati na ekonomske odluke korisnika donete na osnovu ovih finansijskih izveštaja.

Kao deo revizije u skladu sa Međunarodnim standardima revizije, primenjujemo profesionalno prosuđivanje i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Isto tako, mi:

- Vršimo identifikaciju i procenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izveštajima, nastalih usled kriminalne radnje ili greške; osmišljavanje i obavljanje revizijskih postupaka koji su prikladni za te rizike; i pribavljanje dovoljno adekvanih revizorskih dokaza da obezbede osnovu za mišljenje revizora. Rizik da neće biti identifikovani materijalno značajni pogrešni iskazi koji su rezultat kriminalne radnje je veći nego za pogrešne iskaze nastale usled greške, zato što kriminalna radnja može da uključi udruživanje, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje interne kontrole.*
- Stičemo razumevanje internih kontrola koje su relevantne za reviziju radi osmišljavanja revizijskih postupaka koji su prikladni u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti sistema interne kontrole Preduzeća.*
- Vršimo procenu primenjenih računovodstvenih politika i u kojoj meri su razumne računovodstvene procene i povezana obelodanjivanja koje je izvršilo rukovodstvo.*
- Donosimo zaključak o prikladnosti primene načela stalnosti kao računovodstvene osnove od strane rukovodstva i, na osnovu prikupljenih dokaza, da li postoji materijalna neizvesnost u vezi sa događajima ili uslovima koji mogu da izazovu značajnu sumnju u pogledu sposobnosti entiteta da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti. Ako zaključimo da postoji materijalna neizvesnost, dužni smo da u svom izveštaju skrenemo pažnju na povezana obelodanjivanja u finansijskim izveštajima ili, ako takva obelodanjivanja nisu adekvatna, da modifikujemo svoje mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizijskim dokazima prikupljenim do datuma izveštaja revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu za posledicu da imaju da Preduzeće prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti.*
- Vršimo procenu ukupne prezentacije, strukture i sadržaja finansijskih izveštaja, uključujući obelodanjivanja, i da li su u finansijskim izveštajima prikazane osnovne transakcije i događaji na takav način da se postigne fer prezentacija.*

Saopštavamo licima ovlašćenim za upravljanje, između ostalog, planirani obim i vreme revizije i značajne revizijske nalaze, uključujući sve značajne nedostatke interne kontrole koje smo identifikovali tokom revizije.

Ostale informacije o godišnjem izveštaju o poslovanju

Rukovodstvo Preduzeća je odgovorno za ostale informacije. Ostale informacije obuhvataju informacije uključene u godišnji izveštaj o poslovanju, ali ne uključuju godišnje finansijske izveštaje i naš izveštaj nezavisnog revizora o njima.

Naše mišljenje o godišnjim finansijskim izveštajima ne obuhvata ostale informacije, osim u meri u kojoj je to izričito navedeno u delu našeg izveštaja nezavisnog revizora pod naslovom Izveštaj o drugim zakonskim i regulatornim zahtevima, i mi ne izražavamo bilo koji oblik zaključka kojim se pruža uveravanje o njima.

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Nadzornom odboru JP "Nacionalni park Tara", Bajina Bašta (Nastavak)

Ostale informacije o godišnjem izveštaju o poslovanju (Nastavak)

U vezi sa našom revizijom godišnjih finansijskih izveštaja, naša odgovornost je da pročitamo ostale informacije i pritom razmotrimo da li postoji materijalna nedoslednost između njih i finansijskih izveštaja, ili da li prema našim saznanjima stečenim tokom revizije ili na drugi način, predstavljaju materijalno pogrešna iskazivanja. Ako, na osnovu rada koji smo obavili, zaključimo da postoji materijalno pogrešno iskazivanje ostalih informacija, od nas se zahteva da tu činjenicu saopštimo u izveštaju. U tom smislu, ne postoji ništa što bi trebalo da saopštimo u izveštaju.

Izveštaj o drugim zakonskim i regulatornim zahtevima

U skladu sa zahtevima koji proističu iz člana 33. Zakona o računovodstvu i člana 39. Zakona o reviziji Republike Srbije izvršili smo zahtevane radnje u vezi sa godišnjim izveštajem u cilju provere usklađenosti godišnjeg izveštaja o poslovanju sa godišnjim finansijskim izveštajima Preduzeća, kao i provere da li je godišnji izveštaj o poslovanju sastavljen u skladu sa važećim zakonskim odredbama.

Po našem mišljenju, godišnji izveštaj o poslovanju je:

- usklađen sa godišnjim finansijskim izveštajima Preduzeća i
- sastavljen u skladu sa važećim zakonskim odredbama u skladu sa članom 34. Zakona o računovodstvu.

Na osnovu poznavanja i razumevanja Preduzeća i njegovog okruženja, stečenog tokom revizije ili na drugi način, nismo utvrdili materijalno značajne pogrešne navode u godišnjem izveštaju o poslovanju.

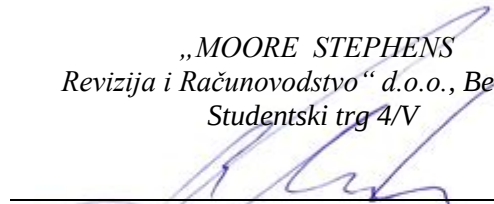
U Beogradu, 30. maj 2025. godine

„MOORE STEPHENS
Revizija i Računovodstvo“ d.o.o., Beograd
Studentski trg 4/V

Gordana Vukosavljević
Licencirani ovlašćeni revizor

„MOORE STEPHENS
Revizija i Računovodstvo“ d.o.o., Beograd
Studentski trg 4/V

Bogoljub Aleksić
Direktor

Матични број 07360355

Шифра делатности 9104

ПИБ 100760669

Назив Јавно предузеће Национални парк Тара Бајина Башта

Седиште Бајина Башта, МИЛЕНКА ТОПАЛОВИЋА 3

БИЛАНС СТАЊА

на дан 31.12.2024. године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање _____ 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
	АКТИВА					
00	А. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0001				
	Б. СТАЛНА ИМОВИНА (0003 + 0009 + 0017 + 0018 + 0028)	0002		8.404.261	8.407.300	
01	1. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА (0004 + 0005 + 0006 + 0007 + 0008)	0003	6	1.123	172	
010	1. Улагања у развој	0004				
011, 012 и 014	2. Концесије, патенти, лиценце, робне и услужне марке, софтвер и остала нематеријална имовина	0005		1.123	172	
013	3. Гудвил	0006				
015 и 016	4. Нематеријална имовина узета у лизинг и нематеријална имовина у припреми	0007				
017	5. Аванси за нематеријалну имовину	0008				
02	II. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА (0010 + 0011 + 0012 + 0013 + 0014 + 0015 + 0016)	0009	7	560.771	565.972	
020, 021 и 022	1. Земљиште и грађевински објекти	0010		366.244	373.193	
023	2. Постројења и опрема	0011		160.716	163.193	
024	3. Инвестиционе некретнине	0012		31.723	26.984	
025 и 027	4. Некретнине, постројења и опрема узети у лизинг и некретнине, постројења и опрема у припреми	0013		2.088	2.602	
026 и 028	5. Остале некретнине, постројења и опрема и улагања на туђим некретностима, постројењима и опреми	0014				
029 (део)	6. Аванси за некретнине, постројења и опрему у земљи	0015				
029 (део)	7. Аванси за некретнине, постројења и опрему у иностранству	0016				
03	III. БИОЛОШКА СРЕДСТВА	0017	8	7.842.367	7.841.156	
04 и 05	IV. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ И ДУГОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА (0019 + 0020 + 0021 + 0022 + 0023 + 0024 + 0025 + 0026 + 0027)	0018				

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Познати		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање _____ 20__.	Почетно стање _____ 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
040 (део), 041 (део) и 042 (део)	1. Учешћа у капиталу правних лица (осим учешћа у капиталу која се вреднују методом учешћа)	0019				
040 (део), 041 (део), 042 (део)	2. Учешћа у капиталу која се вреднују методом учешћа	0020				
043, 050 (део) и 051 (део)	3. Дугорочни пласмани матичном, зависним и осталим повезаним лицима и дугорочна потраживања од тих лица у земљи	0021				
044, 050 (део), 051 (део)	4. Дугорочни пласмани матичном, зависним и осталим повезаним лицима и дугорочна потраживања од тих лица у иностранству	0022				
045 (део) и 053 (део)	5. Дугорочни пласмани (дати кредити и зајмови) у земљи	0023				
045 (део) и 053 (део)	6. Дугорочни пласмани (дати кредити и зајмови) у иностранству	0024				
046	7. Дугорочна финансијска улагања (хартije од вредности које се вреднују по амортизованој вредности)	0025				
047	8. Откупљене сопствене акције и откупљени сопствени удели	0026				
048, 052, 054, 055 и 056	9. Остали дугорочни финансијски пласмани и остала дугорочна потраживања	0027				
28 (део), осим 288	V. ДУГОРОЧНА АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0028				
288	B. ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА	0029				
	Г. ОБРТНА ИМОВИНА (0031 + 0037 + 0038 + 0044 + 0048 + 0057 + 0058)	0030		143.290	103.714	
Класа 1, осим групе рачуна 14	I. ЗАЛИХЕ (0032 + 0033 + 0034 + 0035 + 0036)	0031	9	73.120	58.083	
10	1. Материјал, резервни делови, алат и ситан инвентар	0032		6.320	5.613	
11 и 12	2. Недовршена производња и готови производи	0033		64.079	49.402	
13	3. Роба	0034		2.530	2.560	
150, 152 и 154	4. Плаћени аванси за залихе и услуге у земљи	0035		191	508	
151, 153 и 155	5. Плаћени аванси за залихе и услуге у иностранству	0036				
14	II. СТАЛНА ИМОВИНА КОЈА СЕ ДРЖИ ЗА ПРОДАЈУ И ПРЕСТАНАК ПОСЛОВАЊА	0037				
20	III. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ (0039 + 0040 + 0041 + 0042 + 0043)	0038	10	30.438	23.060	
204	1. Потраживања од купаца у земљи	0039		30.438	23.060	
205	2. Потраживања од купаца у иностранству	0040				

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Биланс		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање _____ 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
200 и 202	3. Потраживања од матичног, зависних и осталих повезаних лица у земљи	0041				
201 и 203	4. Потраживања од матичног, зависних и осталих повезаних лица у иностранству	0042				
206	5. Остала потраживања по основу продаје	0043				
21, 22 и 27	IV. ОСТАЛА КРАТКОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА (0045 + 0046 + 0047)	0044	11	17.156	15.139	
21, 22 осим 223 и 224, и 27	1. Остала потраживања	0045		16.843	13.582	
223	2. Потраживања за више плаћен порез на добитак	0046		313	1.557	
224	3. Потраживања по основу преплаћених осталих пореза и доприноса	0047				
23	V. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (0049 + 0050 + 0051 + 0052 + 0053 + 0054 + 0055 + 0056)	0048	12	1.000	1.000	
230	1. Краткорочни кредити и пласмани - матично и зависна правна лица	0049				
231	2. Краткорочни кредити и пласмани - остала повезана лица	0050				
232, 234 (део)	3. Краткорочни кредити, зајмови и пласмани у земљи	0051		1.000	1.000	
233, 234 (део)	4. Краткорочни кредити, зајмови и пласмани у иностранству	0052				
235	5. Хартије од вредности које се вреднују по амортизованом вредности	0053				
236 (део)	6. Финансијска средства која се вреднују по фер вредности кроз Биланс успеха	0054				
237	7. Откупљене сопствене акције и откупљени сопствени удели	0055				
236 (део), 238 и 239	8. Остали краткорочни финансијски пласмани	0056				
24	VI. ГОТОВИНА И ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ	0057	13	19.397	4.627	
28 (део), осим 288	VII. КРАТКОРОЧНА АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0058	14	2.179	1.805	
	D. УКУПНА АКТИВА = ПОСЛОВНА ИМОВИНА (0001 + 0002 + 0029 + 0030)	0059		8.547.551	8.511.014	
68	Ђ. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	0060				
	ПАСИВА					
	A. КАПИТАЛ (0402 + 0403 + 0404 + 0405 + 0406 - 0407 + 0408 + 0411 - 0412) ≥ 0	0401		8.113.893	8.108.641	
30, осим 306	I. ОСНОВНИ КАПИТАЛ	0402	15	7.949.672	7.949.672	
31	II. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0403				

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	ПРЕТХОДНА		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање _____ 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
306	III. ЕМИСИОНА ПРЕМИЈА	0404				
32	IV. РЕЗЕРВЕ	0405	16	114.672	106.757	
330 и потражни салдо рачуна 331, 332, 333, 334, 335, 336 и 337	V. ПОЗИТИВНЕ РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ И НЕРЕАЛИЗОВАНИ ДОБИЦИ ПО ОСНОВУ ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА	0406	17	22.068	22.068	
дуговни салдо рачуна 331, 332, 333, 334, 335, 336 и 337	VI. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ГУБИЦИ ПО ОСНОВУ ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА	0407	18	10.693	9.308	
34	VII. НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК (0409 + 0410)	0408	19	38.174	39.452	
340	1. Нераспоређени добитак ранијих година	0409		23.444	23.621	
341	2. Нераспоређени добитак текуће године	0410		14.730	15.831	
	VIII. УЧЕШЋЕ БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ	0411				
35	IX. ГУБИТАК (0413 + 0414)	0412				
350	1. Губитак ранијих година	0413				
351	2. Губитак текуће године	0414				
	Б. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0416 + 0420 + 0428)	0415		75.029	72.892	
40	I. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА (0417+0418+0419)	0416	20	74.289	71.364	
404	1. Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених	0417		18.457	16.858	
400	2. Резервисања за трошкове у гарантном року	0418				
40, осим 400 и 404	3. Остала дугорочна резервисања	0419		55.832	54.506	
41	II. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0421 + 0422 + 0423 + 0424 + 0425 + 0426 + 0427)	0420		740	1.528	
410	1. Обавезе које се могу конвертовати у капитал	0421				
411 (део) и 412 (део)	2. Дугорочни кредити и остале дугорочне обавезе према матичном, зависним и осталим повезаним лицима у земљи	0422				
411 (део) и 412 (део)	3. Дугорочни кредити и остале дугорочне обавезе према матичном, зависним и осталим повезаним лицима у иностранству	0423				
414 и 416 (део)	4. Дугорочни кредити, зајмови и обавезе по основу лизинга у земљи	0424	21	740	1.528	
415 и 416 (део)	5. Дугорочни кредити, зајмови и обавезе по основу лизинга у иностранству	0425				
413	6. Обавезе по емитованим хартијама од вредности	0426				

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	ПЛАН		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
419	7. Остале дугорочне обавезе	0427				
49 (део), осим 498 и 495 (део)	III. ДУГОРОЧНА ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0428				
498	B. ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ	0429	29	7.860	8.747	
495 (део)	Г. ДУГОРОЧНИ ОДЛОЖЕНИ ПРИХОДИ И ПРИМЉЕНЕ ДОНАЦИЈЕ	0430	22	198.152	183.315	
	D. КРАТКОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0432 + 0433 + 0441 + 0442 + 0449 + 0453 + 0454)	0431		152.617	137.419	
467	I. КРАТКОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА	0432				
42, осим 427	II. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ (0434 + 0435 + 0436 + 0437 + 0438 + 0439 + 0440)	0433	23	14.717	14.397	
420 (део) и 421 (део)	1. Обавезе по основу кредита према матичном, зависним и осталим повезаним лицима у земљи	0434				
420 (део) и 421 (део)	2. Обавезе по основу кредита према матичном, зависним и осталим повезаним лицима у иностранству	0435				
422 (део), 424 (део), 425 (део), и 429 (део)	3. Обавезе по основу кредита и зајмова од лица која нису домаће банке	0436		786	765	
422 (део), 424 (део), 425 (део) и 429 (део)	4. Обавезе по основу кредита од домаћих банака	0437		13.931	13.632	
423, 424 (део), 425 (део) и 429 (део)	5. Кредити, зајмови и обавезе из иностранства	0438				
426	6. Обавезе по краткорочним хартијама од вредности	0439				
428	7. Обавезе по основу финансијских деривата	0440				
430	III. ПРИМЉЕНИ АВАНСИ, ДЕПОЗИТИ И КАУЦИЈЕ	0441	24	70.322	61.042	
43, осим 430	IV. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА (0443 + 0444 + 0445 + 0446 + 0447 + 0448)	0442	25	38.357	36.162	
431 и 433	1. Обавезе према добављачима - матична, зависна правна лица и остала повезана лица у земљи	0443				
432 и 434	2. Обавезе према добављачима - матична, зависна правна лица и остала повезана лица у иностранству	0444				
435	3. Обавезе према добављачима у земљи	0445		38.357	36.162	
436	4. Обавезе према добављачима у иностранству	0446				
439 (део)	5. Обавезе по меницама	0447				
439 (део)	6. Остале обавезе из пословања	0448				
44,45,46, осим 467, 47 и 48	V. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0450 + 0451 + 0452)	0449	26	26.604	23.367	

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	ПЛАН		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
44, 45 и 46 осим 467	1. Остале краткорочне обавезе	0450		22.054	20.462	
47, 48 осим 481	2. Обавезе по основу пореза на додату вредност и осталих јавних прихода	0451		4.550	2.905	
481	3. Обавезе по основу пореза на добитак	0452				
427	VI. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ СРЕДСТАВА НАМЕЊЕНИХ ПРОДАЈИ И СРЕДСТАВА ПОСЛОВАЊА КОЈЕ ЈЕ ОБУСТАВЉЕНО	0453				
49 (део) осим 498	VII. КРАТКОРОЧНА ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0454	27	2.617	2.451	
	Ђ. ГУБИТАК ИЗНАД ВИСИНЕ КАПИТАЛА (0415 + 0429 + 0430 + 0431 - 0059) ≥ 0 = (0407 + 0412 - 0402 - 0403 - 0404 - 0405 - 0406 - 0408 - 0411) ≥ 0	0455				
	Е. УКУПНА ПАСИВА (0401 + 0415 + 0429 + 0430 + 0431 - 0455)	0456		8.547.551	8.511.014	
89	Ж. ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА	0457				

у _____ дана _____ 20____ године	Законски заступник
-------------------------------------	--

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја и садржини и форми образаца Статистичког извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике („Службени гласник РС“ бр. 89/2020).

Матични број 07360355

Шифра делатности 9104

ПИБ 100760669

Назив Јавно предузеће Национални парк Тара Бајина Башта

Седиште Бајина Башта, МИЛЕНКА ТОПАЛОВИЋА 3

БИЛАНС УСПЕХА

за период од 01.01.2024. до 31.12.2024. године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	A. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ (1002 + 1005 + 1008 + 1009 + 1010 + 1011 + 1012)	1001		499.270	471.349
60	I. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ РОБЕ (1003 + 1004)	1002	30	1.843	2.180
600, 602 и 604	1. Приходи од продаје робе на домаћем тржишту	1003		1.843	2.180
601, 603 и 605	2. Приходи од продаје роба на иностраном тржишту	1004			
61	II. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ПРОИЗВОДА И УСЛУГА (1006 + 1007)	1005	31	362.451	375.604
610, 612 и 614	1. Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту	1006		362.451	375.604
611, 613 и 615	2. Приходи од продаје производа и услуга на иностраном тржишту	1007			
62	III. ПРИХОДИ ОД АКТИВИРАЊА УЧИНАКА И РОБЕ	1008	32	2.077	1.335
630	IV. ПОВЕЋАЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА	1009		14.711	8.590
631	V. СМАЊЕЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА	1010			
64 и 65	VI. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	1011	33	116.977	79.626
68, осим 683, 685 и 686	VII. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ИМОВИНЕ (ОСИМ ФИНАНСИЈСКЕ)	1012	34	1.211	4.014
	B. ПОСЛОВНИ РАСХОДИ (1014 + 1015 + 1016 + 1020 + 1021 + 1022 + 1023 + 1024)	1013		463.233	439.068
50	I. НАБАВНА ВРЕДНОСТ ПРОДАТЕ РОБЕ	1014	35	1.190	1.441
51	II. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА, ГОРИВА И ЕНЕРГИЈЕ	1015	36	40.881	46.998
52	III. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ (1017 + 1018 + 1019)	1016	37	271.426	248.702
520	1. Трошкови зарада и накнада зарада	1017		217.422	199.725
521	2. Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада	1018		33.553	30.832
52 осим 520 и 521	3. Остали лични расходи и накнаде	1019		20.451	18.145
540	IV. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ	1020	38	19.131	21.325
58, осим 583, 585 и 586	V. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ИМОВИНЕ (ОСИМ ФИНАНСИЈСКЕ)	1021			
53	VI. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА	1022	39	55.830	43.162
54, осим 540	VII. ТРОШКОВИ РЕЗЕРВИСАЊА	1023	40	30.481	38.787
55	VIII. НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ	1024	41	44.294	38.653

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	План	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	В. ПОСЛОВНИ ДОБИТАК (1001 - 1013) ≥ 0	1025		36.037	32.281
	Г. ПОСЛОВНИ ГУБИТАК (1013 - 1001) ≥ 0	1026			
	Д. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ (1028 + 1029 + 1030 + 1031)	1027	42	3	10
660 и 661	I. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ ИЗ ОДНОСА СА МАТИЧНИМ, ЗАВИСНИМ И ОСТАЛИМ ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА	1028			
662	II. ПРИХОДИ ОД КАМАТА	1029			
663 и 664	III. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И ПОЗИТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ	1030		3	10
665 и 669	IV. ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ	1031			
	Ђ. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ (1033 + 1034 + 1035 + 1036)	1032	43	1.425	1.685
560 и 561	I. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ ИЗ ОДНОСА СА МАТИЧНИМ, ЗАВИСНИМ И ОСТАЛИМ ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА	1033			
562	II. РАСХОДИ КАМАТА	1034		1.415	1.681
563 и 564	III. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И НЕГАТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ	1035		10	4
565 и 569	IV. ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ	1036			
	Е. ДОБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1027 - 1032) ≥ 0	1037			
	Ж. ГУБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1032 - 1027) ≥ 0	1038		1.422	1.675
683, 685 и 686	З. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1039			
583, 585 и 586	И. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1040	44	12.646	5.554
67	Ј. ОСТАЛИ ПРИХОДИ	1041	45	1.353	4.852
57	К. ОСТАЛИ РАСХОДИ	1042	46	5.836	9.406
	Л. УКУПНИ ПРИХОДИ (1001 + 1027 + 1039 + 1041)	1043		500.626	476.211
	Љ. УКУПНИ РАСХОДИ (1013 + 1032 + 1040 + 1042)	1044		483.140	455.713
	М. ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1043 - 1044) ≥ 0	1045		17.486	20.498
	Н. ГУБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1044 - 1043) ≥ 0	1046			
69-59	Њ. ПОЗИТИВАН НЕТО ЕФЕКАТ НА РЕЗУЛТАТ ПО ОСНОВУ ДОБИТКА ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, ПРОМЕНА РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ИСПРАВКИ ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1047	48		
59- 69	О. НЕГАТИВАН НЕТО ЕФЕКАТ НА РЕЗУЛТАТ ПО ОСНОВУ ГУБИТКА ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, ПРОМЕНА РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ИСПРАВКИ ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1048			
	П. ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1045 - 1046 + 1047 - 1048) ≥ 0	1049		17.486	20.498

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	Р. ГУБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1046 - 1045 + 1048 - 1047) ≥ 0	1050			
	С. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК				
721	I. ПОРЕСКИ РАСХОД ПЕРИОДА	1051	29	3.367	4.014
722 дуг. салдо	II. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ РАСХОДИ ПЕРИОДА	1052			653
722 пот. салдо	III. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ ПРИХОДИ ПЕРИОДА	1053	29	611	
723	Т. ИСПЛАЋЕНА ЛИЧНА ПРИМАЊА ПОСЛОДАВЦА	1054			
	Љ. НЕТО ДОБИТАК (1049 - 1050 - 1051 - 1052 + 1053 - 1054) ≥ 0	1055	19	14.730	15.831
	У. НЕТО ГУБИТАК (1050 - 1049 + 1051 + 1052 - 1053 + 1054) ≥ 0	1056			
	I. НЕТО ДОБИТАК КОЛИ ПРИПАДА УЧЕШЋИМА БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ	1057			
	II. НЕТО ДОБИТАК КОЛИ ПРИПАДА МАТИЧНОМ ПРАВНОМ ЛИЦУ	1058			
	III. НЕТО ГУБИТАК КОЛИ ПРИПАДА УЧЕШЋИМА БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ	1059			
	IV. НЕТО ГУБИТАК КОЛИ ПРИПАДА МАТИЧНОМ ПРАВНОМ ЛИЦУ	1060			
	V. ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ				
	1. Основна зарада по акцији	1061			
	2. Умањена (разводњена) зарада по акцији	1062			

у _____

дана _____ 20 _____ године

Законски заступник
[Својеручни потпис]

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја и садржини и форми образаца Статистичког извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике („Службени гласник РС“ бр. 89/2020).

Попуњава правно лице - предузетник		
Матични број 07360355	Шифра делатности 9104	ПИБ 100760669
Назив Јавно предузеће Национални парк Тара Бајина Башта		
Седиште Бајина Башта, МИЛЕНКА ТОПАЛОВИЋА 3		

ИЗВЕШТАЈ О ОСТАЛОМ РЕЗУЛТАТУ

за период од 01.01.2024. до 31.12.2024. године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	А. НЕТО РЕЗУЛТАТ ИЗ ПОСЛОВАЊА				
	I. НЕТО ДОБИТАК (АОП 1055)	2001	19	14.730	15.831
	II. НЕТО ГУБИТАК (АОП 1056)	2002			
	Б. ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК				
	а) Ставке које неће бити рекласификоване у Биланс успеха у будућим периодима				
330	1. Промене ревалоризације нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме				
	а) повећање ревалоризационих резерви	2003			7.596
	б) смањење ревалоризационих резерви	2004			
331	2. Актуарски добитци или губици по основу планова дефинисаних примања				
	а) добитци	2005			
	б) губици	2006	18	1.838	427
333	3. Добитци или губици по основу удела у осталом свеобухватном добитку или губитку придружених друштава				
	а) добитци	2007			
	б) губици	2008			
	б) Ставке које накнадно могу бити рекласификоване у Биланс успеха у будућим периодима				
332	1. Добитци или губици по основу улагања у власничке инструменте капитала				
	а) добитци	2009			
	б) губици	2010			
334	2. Добитци или губици по основу прерачуна финансијских извештаја иностраног пословања				
	а) добитци	2011			
	б) губици	2012			

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
335	3. Добици или губици од instrumenата заштите нето улагања у инострано пословање				
	а) добиици	2013			
	б) губици	2014			
336	4. Добици или губици по основу instrumenата заштите ризика (хедџинга) новчаног тока				
	а) добиици	2015			
	б) губици	2016			
337	5. Добици или губици по основу хартија од вредности које се вреднују по фер вредности кроз остали укупан резултат				
	а) добиици	2017			
	б) губици	2018			
	I. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2003 + 2005 + 2007 + 2009 + 2011 + 2013 + 2015 + 2017) - (2004 + 2006 + 2008 + 2010 + 2012 + 2014 + 2016 + 2018) ≥ 0	2019			7.169
	II. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2004 + 2006 + 2008 + 2010 + 2012 + 2014 + 2016 + 2018) - (2003 + 2005 + 2007 + 2009 + 2011 + 2013 + 2015 + 2017) ≥ 0	2020		1.838	
	III. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ РАСХОД НА ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК ПЕРИОДА	2021			1.189
	IV. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ ПРИХОД НА ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК ПЕРИОДА	2022	18	276	64
	V. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2019 - 2020 - 2021 + 2022) ≥ 0	2023			6.044
	VI. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2020 - 2019 + 2021 - 2022) ≥ 0	2024		1.562	
	В. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА				
	I. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2001 - 2002 + 2023 - 2024) ≥ 0	2025		13.168	21.875
	II. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2002 - 2001 + 2024 - 2023) ≥ 0	2026			
	Г. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК (2028 + 2029) = АОП 2025 ≥ 0 или АОП 2026 > 0	2027			
	1. Приписан матичном правном лицу	2028			
	2. Приписан учешћима без права контроле	2029			

у _____	Законски заступник
дана _____ 20 _____ године	

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја и садржини и форми образаца Статистичког извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике („Службени гласник РС“ бр. 89/2020).

Попуњава правно лице - предузетник		
Матични број 07360355	Шифра делатности 9104	ПИБ 100760669
Назив Јавно предузеће Национални парк Тара Бајина Башта		
Седиште Бајина Башта, МИЛЕНКА ТОПАЛОВИЋА 3		

ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ

у периоду од 01.01.2024. до 31.12.2024. године

- у хиљадама динара -

Позиција	АОП	Износ	
		Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
A. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ			
I. Приливи готовине из пословних активности (1 до 4)	3001	573.027	548.853
1. Продаја и примљени аванси у земљи	3002	432.380	447.277
2. Продаја и примљени аванси у иностранству	3003		
3. Примљене камате из пословних активности	3004		
4. Остали приливи из редовног пословања	3005	140.647	101.576
II. Одливи готовине из пословних активности (1 до 8)	3006	525.890	490.120
1. Исплате добављачима и дати аванси у земљи	3007	169.140	166.671
2. Исплате добављачима и дати аванси у иностранству	3008		
3. Зараде, накнаде зарада и остали лични расходи	3009	275.746	246.469
4. Плаћене камате у земљи	3010	1.370	1.838
5. Плаћене камате у иностранству	3011		
6. Порез на добитак	3012	2.123	1.216
7. Одливи по основу осталих јавних прихода	3013	74.149	65.698
8. Остали одливи из пословних активности	3014	3.362	8.228
III. Нето прилив готовине из пословних активности (I - II)	3015	47.137	58.733
IV. Нето одлив готовине из пословних активности (II - I)	3016		
Б. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА			
I. Приливи готовине из активности инвестирања (1 до 5)	3017		768
1. Продаја акција и удела	3018		
2. Продаја нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	3019		758
3. Остали финансијски пласмани	3020		10
4. Примљене камате из активности инвестирања	3021		
5. Примљене дивиденде	3022		
II. Одливи готовине из активности инвестирања (1 до 3)	3023	24.740	34.776
1. Куповина акција и удела	3024		
2. Куповина нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	3025	24.740	34.776

Позиција	АОП	Износ	
		Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
3. Остали финансијски пласмани	3026		
III. Нето прилив готовине из активности инвестирања (I - II)	3027		
IV. Нето одлив готовине из активности инвестирања (II - I)	3028	24.740	34.008
В. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА			
I. Приливи готовине из активности финансирања (1 до 7)	3029	13.931	13.657
1. Увећање основног капитала	3030		
2. Дугорочни кредити у земљи	3031		
3. Дугорочни кредити у иностранству	3032		
4. Краткорочни кредити у земљи	3033	13.931	13.657
5. Краткорочни кредити у иностранству	3034		
6. Остале дугорочне обавезе	3035		
7. Остале краткорочне обавезе	3036		
II. Одливи готовине из активности финансирања (1 до 8)	3037	21.548	53.230
1. Откуп сопствених акција и удела	3038		
2. Дугорочни кредити у земљи	3039		
3. Дугорочни кредити у иностранству	3040		
4. Краткорочни кредити у земљи	3041	13.632	22.942
5. Краткорочни кредити у иностранству	3042		
6. Остале обавезе	3043		
7. Финансијски лизинг	3044		26.833
8. Исплаћене дивиденде	3045	7.916	3.455
III. Нето прилив готовине из активности финансирања (I - II)	3046		
IV. Нето одлив готовине из активности финансирања (II - I)	3047	7.617	39.573
Г. СВЕГА ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ (3001 + 3017 + 3029)	3048	586.958	563.278
Д. СВЕГА ОДЛИВ ГОТОВИНЕ (3006 + 3023 + 3037)	3049	572.178	578.126
Ђ. НЕТО ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ (3048 - 3049) ≥ 0	3050	14.780	
Е. НЕТО ОДЛИВ ГОТОВИНЕ (3049 - 3048) ≥ 0	3051		14.848
Ж. ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	3052	4.627	19.479
З. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	3053		
И. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	3054	10	4
Ј. ГОТОВИНА НА КРАЈУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА (3050 - 3051 + 3052 + 3053 - 3054)	3055	19.397	4.627

у _____

дана _____ 20 _____ године

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја и садржини и форми образаца Статистичког извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике („Службени гласник РС“ бр. 89/2020).

Законски Заступник

Попуњава правно лице - предузетник		
Матични број 07360355	Шифра делатности 9104	ПИБ 100760669
Назив Јавно предузеће Национални парк Тара Бајина Башта		
Седиште Бајина Башта, МИЛЕНКА ТОПАЛОВИЋА 3		

ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ

за период од 01.01.2024. до 31.12.2024. године

- у хиљадама динара -

Позиција	ОПИС	АОП	Основни капитал (група 30 без 306 и 309)	АОП	Остали основни капитал (рп 309)	АОП	Уписани а испулаћени капитал (група 31)	АОП	Емисиона премија и резерве (рп 306 и група 32)
	1		2		3		4		5
1.	Стање на дан 01.01.____ године	4001	7.937.323	4010	12.349	4019		4028	103.301
2.	Ефекти ретроактивне исправке материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика	4002		4011		4020		4029	
3.	Кориговано почетно стање на дан 01.01.____ године (р.бр. 1+2)	4003	7.937.323	4012	12.349	4021		4030	103.301
4.	Нето промене у ____ години	4004		4013		4022		4031	3.456
5.	Стање на дан 31.12.____ године (р.бр. 3+4)	4005	7.937.323	4014	12.349	4023		4032	106.757
6.	Ефекти ретроактивне исправке материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика	4006		4015		4024		4033	
7.	Кориговано почетно стање на дан 01.01.____ године (р.бр. 5+6)	4007	7.937.323	4016	12.349	4025		4034	106.757
8.	Нето промене у ____ години	4008		4017		4026		4035	7.915
9.	Стање на дан 31.12.____ године (р.бр. 7+8)	4009	7.937.323	4018	12.349	4027		4036	114.672

Позиција	ОПИС	АОП	рез. рез. и нер. див. и уо. (група 33)	АОП	перемешивајући дивиденди (група 34)	АОП	Губитак (група 35)	АОП	зачешино без права контроле
	1		6		7		8		9
1.	Стање на дан 01.01.____ године	4037	6.716	4046	30.532	4055		4064	
2.	Ефекти ретроактивне исправке материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика	4038		4047		4056		4065	
3.	Кориговано почетно стање на дан 01.01.____ године (р.бр. 1+2)	4039	6.716	4048	30.532	4057		4066	
4.	Нето промене у ____ години	4040	6.044	4049	8.920	4058		4067	
5.	Стање на дан 31.12. ____ године (р.бр. 3+4)	4041	12.760	4050	39.452	4059		4068	
6.	Ефекти ретроактивне исправке материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика	4042		4051		4060		4069	
7.	Кориговано почетно стање на дан 01.01.____ године (р.бр. 5+6)	4043	12.760	4052	39.452	4061		4070	
8.	Нето промене у ____ години	4044	-1.385	4053	-1.278	4062		4071	
9.	Стање на дан 31.12. ____ године (р.бр. 7+8)	4045	11.375	4054	38.174	4063		4072	

Позиција	ОПИС	АОП	Укупно (одговара позицији АОП 0401) (кол. 2+3+4+5+6+7-8+9) ≥ 0	АОП	Укупна изнад влијанс капитала (одговара позицији АОП 0455) (кол. 2+3+4+5+6+7-8+9) < 0
	1		10		11
1.	Стање на дан 01.01. _____ године	4073	8.090.221	4082	
2.	Ефекти ретроактивне исправке материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика	4074		4083	
3.	Кориговано почетно стање на дан 01.01. _____ године (р.бр. 1+2)	4075	8.090.221	4084	
4.	Нето промене у _____ години	4076		4085	
5.	Стање на дан 31.12. _____ године (р.бр. 3+4)	4077	8.108.641	4086	
6.	Ефекти ретроактивне исправке материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика	4078		4087	
7.	Кориговано почетно стање на дан 01.01. _____ године (р.бр. 5+6)	4079	8.108.641	4088	
8.	Нето промене у _____ години	4080		4089	
9.	Стање на дан 31.12. _____ године (р.бр. 7+8)	4081	8.113.893	4090	

у _____ дана _____ 20____ године	Законски заступник
-------------------------------------	------------------------

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја и садржини и форми образаца Статистичког извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике („Службени гласник РС“ бр. 89/2020).

**ЈП “НАЦИОНАЛНИ ПАРК ТАРА“
БАЈИНА БАШТА**

**НАПОМЕНЕ УЗ РЕДОВАН ГОДИШЊИ
ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈ
ЗА 2024. ГОДИНУ**

**Напомене уз редован годишњи финансијски извештај
за годину завршену 31. децембра 2024. године**

1. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ДРУШТВУ

Јавно предузеће “Национални парк Тара“, Бајина Башта (у даљем тексту ЈП “Национални парк Тара“, Бајина Башта, или Предузеће) у оквиру делатности заштите и унапређења природних вредности Националног парка, обавља послове:

- заштита, очување и унапређивање биогеографских обележја подручја, екосистема и разноврсности изворне флоре и фауне,
- уређење подручја и изградња објеката у сврху очувања, обнављања и унапређивања природних и културно-историјских вредности и њихове презентације,
- успостављање и развој туристичких и рекреативних функција,
- газдовање шума, ловиштем и рибарским подручјем,
- управљање грађевинским земљиштем.

Регистрована шифра делатности Предузећа је: 9104-Делатност ботаничких и зоолошких вртова и заштита природних вредности.

ЈП “Национални парк Тара“, Бајина Башта, је основано као јавно предузеће на основу Закона о националним парковима (“Сл. гласник РС” број 39/93) и регистровано је код Привредног суда у Ужицу под бројем Фи. 3079/93 од 28.06.1993. године (регистарски уложак број 1-584-00). У Регистар Привредних субјеката код Агенције за привредне регистре, Београд, уписано је решењем БД. 10934/2005 од 9. маја 2005. године.

Оснивач Предузећа је Република Србија, а права оснивача врши Влада Републике Србије.

Матични број Предузећа је 07360355, а порески идентификациони број 100760669.

ЈП “Национални парк Тара“, Бајина Башта, је на основу законом утврђених критеријума за разврставање, на основу података из финансијских извештаја за 2023. годину разврстано у средња правна лица.

Седиште Предузећа је у Бајиној Башти у улици Миленка Топаловића број 3.

Органи Предузећа су: надзорни одбор и директор, које именује Влада Републике Србије.

Просечан број запослених у Предузећу у 2024. години је 204 радника (2023. година 210 радника).

2. ОСНОВ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРИКАЗИВАЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА

2.1. Основе за састављање и презентацију финансијских извештаја

Правна лица и предузетници у Републици Србији су у обавези да вођење пословних књига, признавање и процењивање имовине и обавеза, прихода и расхода, састављање, приказивање, достављање и обелодањивање финансијских извештаја врше у складу са Законом о рачуноводству (у даљем тексту “Закон”, објављен у “Сл. гласник РС”, бр. 73/2019 и 44/2021), као и у складу са осталом применљивом подзаконском регулативом. Предузеће као средње правно лице у обавези је да примењује Међународне стандарде финансијског извештавања (“МСФИ”), који у смислу наведеног закона, обухватају: Оквир за припремање и презентацију финансијских извештаја (“Оквир”), Међународне рачуноводствене стандарде (“МРС”), Међународне стандарде финансијског извештавања (“МСФИ”) и са њима повезана тумачења, издата од Комитета за тумачење међународних рачуноводствених стандарда (“IFRIC”), накнадне измене тих стандарда и са њима повезана тумачења, одобрени од Одбора за међународне рачуноводствене стандарде (“Одбор”), чији је превод утврдило и објавило Министарство надлежно за послове финансија.

**Напомене уз редован годишњи финансијски извештај
за годину завршену 31. децембра 2024. године**

На основу члана 3. ст. 1. и 2. Закона о рачуноводству („Сл. гласник РС“, бр. 73/2019 и 44/2021 - даље: Закон), Министар финансија је донело Решење о утврђивању превода Међународних стандарда финансијског извештавања (МСФИ) („Сл. гласник РС“, бр. 123/2020 - даље: Решење). Решење је објављено 13. октобра 2020. године, а ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Сл. гласнику РС", односно 21. октобра 2020. године. У складу са Решењем, основни текстови Међународних рачуноводствених стандарда, односно Међународних стандарда финансијског извештавања (даље: МРС/МСФИ) примењују се почев од финансијских извештаја који се састављају на дан 31. децембра 2021. године, док је ранија примена на финансијске извештаје који се састављају на дан 31. децембра 2020. године могућа уз обелодањивање одговарајућих информација у Напоменама уз финансијске извештаје.

Претходно Решење о утврђивању превода Међународних стандарда финансијског извештавања (МСФИ) („Сл. гласник РС“, бр. 92/2019 - даље: претходно решење) Министра финансија број 401-00-4980/2019-16 од 21. новембра 2019. године ставља се ван снаге, осим у случају примене тог решења приликом састављања финансијских извештаја на дан 31. децембра 2020. године.

Приложени финансијски извештаји су састављени у формату прописаном Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике („Службени гласник РС“ бр. 89/2020). С обзиром на напред наведено и на то да поједина законска и подзаконска регулатива прописује рачуноводствене поступке који у појединим случајевима одступају од захтева МСФИ као и то да је Законом о рачуноводству динар утврђен као званична валута извештавања, рачуноводствени прописи Републике Србије могу одступати од захтева МСФИ што може имати утицај на реалност и објективност приложених финансијских извештаја. Сходно томе, приложени финансијски извештаји се не могу сматрати финансијским извештајима састављеним у потпуној сагласности са МСФИ на начин како је то дефинисано одредбама МРС 1 „Презентација финансијских извештаја“.

Објављени стандарди и тумачења који су ступили на снагу у претходним периодима и текућем периоду на основу Решења о утврђивању превода, обелодањени су у напомени 2.2. Објављени стандарди и тумачења на снази у претходном и текућем периоду који још увек нису званично преведени и усвојени обелодањени су у напомени 2.3. Објављени стандарди и тумачења који још увек нису у примени, обелодањени су у напомени 2.4.

Финансијски извештаји су састављени у складу са начелом историјског трошка, осим ако је другачије наведено у рачуноводственим политикама које су дате у даљем тексту.

У складу са Законом, финансијски извештаји Предузећа су исказани у хиљадама динара. Динар представља званичну извештајну валуту у Републици Србији.

2.2. Објављени стандарди и тумачења који су ступили на снагу у претходним периодима и текућем периоду на основу Решења о утврђивању превода

- Измене МСФИ 7 „Финансијски инструменти: Обелодањивања“ – Измене којима се побољшавају обелодањивања фер вредност и ризика ликвидности (ревидиран марта 2009. године, на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2009. године);
- Измене МСФИ 1 „Прва примена Међународних стандарда финансијског извештавања“ – Додатни изузеци за лица која први пут примењују МСФИ. Измене се односе на средства у индустрији нафте и гаса и утврђивање да ли уговори садрже лизинг (ревидиран јула 2009. године, на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2010. године);
- Измене различитих стандарда и тумачења резултат су Пројекта годишњег квалитативног побољшања МСФИ објављеног 16. априла 2009. године (МСФИ 5, МСФИ 8, МРС 1, МРС 7, МРС 17, МРС 36, МРС 39, IFRIC 16) првенствено са намером отклањања неусаглашености и појашњења формулација у тексту (измене стандарда ступају на снагу за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2010. године, а измена IFRIC на дан или након 1. јула 2009. године);

**Напомене уз редован годишњи финансијски извештај
за годину завршену 31. децембра 2024. године**

- Измене МРС 38 „Нематеријална имовина“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009. године);
- Измене МСФИ 2 „Плаћања акцијама“: Измене као резултат Пројекта годишњег квалитативног побољшања МСФИ (ревидиран у априлу 2009. године, на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009. године) и измене које се односе на трансакције плаћања акцијама групе засноване на готовини (ревидиран јуна 2009. године, на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2010. године);
- Измене IFRIC 9 „Поновна процена уграђених деривата“ ступају на снагу за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009. године и МРС 39 “Финансијски инструменти: Признавање и мерење” – Уграђени деривати (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 30. јуна 2009. године);
- IFRIC 18 „Преноси средстава од купаца“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009. године);
- „Свеобухватни оквир за финансијско извештавање 2010. године“ што представља измену „Оквира за припремање и приказивање финансијских извештаја“ (важи за пренос средстава са купаца примљених на дан или после септембра 2010. године);
- Допуне МСФИ 1 „Прва примена Међународних стандарда финансијског извештавања“ – Ограничено изузеће од упоредних обелодањивања прописаних у оквиру МСФИ 7 код лица која први пут примењују МСФИ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2010. године);
- Допуне МРС 24 „Обелодањивања повезаних страна“ – Поједностављени захтеви за обелодањивањем код лица под (значајном) контролом или утицајем владе и појашњење дефиниције повезаног лица (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2011. године);
- Допуне МРС 32 „Финансијски инструменти: Презентација“ – Рачуноводствено обухватање пречег права на нове акције (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. фебруара 2010. године);
- Допуне различитих стандарда и тумачења „Побољшања МСФИ (2010)“ резултат су Пројекта годишњег квалитативног побољшања МСФИ објављеног 6. маја 2010. године (МСФИ 1, МСФИ 3, МСФИ 7, МРС 1, МРС 27, МРС 34, IFRIC 13) првенствено са намером отклањања неслагања и појашњења формулација у тексту (већина допуна биће на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2011. године);
- Допуне IFRIC 14 „МРС 19 – Ограничење средстава дефинисаних примања, захтеви за минималним финансирањем и њихова интеракција“ Авансна уплата минималних средстава потребних за финансирање (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2011. године);
- IFRIC 19 „Поништавање финансијских обавеза са инструментима капитала“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2010. године);
- Допуне МСФИ 1 „Прва примена Међународних стандарда финансијског извештавања“ – Велика хиперинфлација и уклањање фиксних датума за лица која први пут примењују МСФИ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2011. године);
- Допуне МСФИ 7 „Финансијски инструменти: Обелодањивања“ – Пренос финансијских средстава (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2011. године);
- Допуне МРС 12 „Порези на добитак“ – Одложени порез: повраћај средстава која су служила за обрачун пореза (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2012. године);
- МСФИ 10 „Консолидовани финансијски извештаји“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);

**Напомене уз редован годишњи финансијски извештај
за годину завршену 31. децембра 2024. године**

- МСФИ 11 „Заједнички аранжмани“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- МСФИ 12 „Обелодањивање о учешћима у другим правним лицима“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- Допуне МСФИ 10, МСФИ 11 и МСФИ 12 „Консолидовани финансијски извештаји, Заједнички аранжмани и Обелодањивања учешћа у другим правним лицима: Упутство о прелазној примени“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- МРС 27 (ревидиран 2011. године) „Појединачни финансијски извештаји“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- МРС 28 (ревидиран 2011. године) „Улагања у придружена правна лица и заједничке инвестиције у придружене ентитете и заједничке подухвате“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- МСФИ 13 „Мерење фер вредности“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- Допуне МСФИ 1 „Прва примена Међународних стандарда финансијског извештавања” – Државни кредити по каматној стопи нижој од тржишне (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- Допуне МСФИ 7 „Финансијски инструменти: Обелодањивања” – Нетирање финансијских средстава и финансијских обавеза (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- Допуне МРС 1 „Презентација финансијских извештаја” – Презентација ставки осталог укупног резултата (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2012. године).
- Допуне МРС 19 „Накнаде запосленима” – Побољшања рачуноводственог обухватања накнада по престанку радног односа (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- Годишња побољшања за период од 2009. до 2011. године издата у мају 2012. године која се односе на различите пројекте побољшања МСФИ (МСФИ 1, МРС 1, МРС 16, МРС 32, МРС 34) углавном на отклањању неконзистентности и појашњења формулација (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- Допуне МРС 32 „Финансијски инструменти: Презентација” – Пребијање финансијских средстава и финансијских обавеза (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2014. године);
- Допуне МСФИ 10 „Консолидовани финансијски извештаји“, МСФИ 12 „Обелодањивање о учешћима у другим ентитетима“ и МРС 27 „Појединачни финансијски извештаји” – Изузеће зависних лица из консолидације према МСФИ 10 (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2014. године).
- Допуне МРС 36 – „Умањење вредности имовине“ - Обелодањивање надокнадивог износа за нефинансијску имовину (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2014. године).
- Допуне МРС 19 „Примања запослених” – Дефинисани планови накнаде: Доприноси за запослене (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2014. године).
- Годишња побољшања за период од 2010. до 2012. године, која су резултат Пројекта годишњег квалитативног побољшања МСФИ (МСФИ 2, МСФИ 3, МСФИ 8, МСФИ 13, МРС 16, МРС 24 и МРС 38) ради отклањања неусаглашености и појашњења формулација (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2014. године).

**Напомене уз редован годишњи финансијски извештај
за годину завршену 31. децембра 2024. године**

- Годишња побољшања за период од 2011. до 2013. године, која су резултат Пројекта годишњег квалитативног побољшања МСФИ (МСФИ 1, МСФИ 3, МСФИ 13 и МРС 40) ради отклањања неусаглашености и појашњења формулација (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2014. године).
- Допуне МСФИ 11 „Заједнички аранжмани” – Рачуноводство стицања учешћа у заједничким пословањима (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2016. године).
- Допуне МРС 16 „Некретнине, постројења и опрема” и МРС 38 „Нематеријална имовина” - Тумачење прихваћених метода амортизације (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2016. године).
- Измене и допуне МРС 16 „Некретнине, постројења и опрема” и МРС 41 „Пољопривреда” - Пољопривреда – индустријске биљке (ступају на снагу за годишње периоде почев од 1. јануара 2016. године).
- Допуне МРС 27 „Појединачни финансијски извештаји” – Метод удела у појединачним финансијским извештајима (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2016. године).
- Допуне МСФИ 10 „Консолидовани финансијски извештаји” и МРС 28 „Инвестиције у придружене ентитете и заједничке подухвате” - Продаја или пренос средстава између инвеститора и његових придружених ентитета или заједничких подухвата (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2016. године).
- Допуне МСФИ 10 „Консолидовани финансијски извештаји”, МСФИ 12 „Обелодањивање о учешћима у другим ентитетима” и МРС 28 „Инвестиције у придружене ентитете и заједничке подухвате” - Инвестициона друштва: Примена изузетака од консолидације (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2016. године).
- Допуне МРС 1 „Презентација финансијских извештаја” – Иницијатива за обелодањивање (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2016. године).
- Допуне и измене различитих стандарда „Побољшања МСФИ” (за период од 2012. до 2014. године), која су резултат Пројекта годишњег квалитативног побољшања МСФИ (МСФИ 5, МСФИ 7, МРС 19 и МРС 34) ради отклањања неусаглашености и појашњења формулација (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2016. године).
- Измене и допуне МРС 7 „Извештај о новчаним токовима” – захтев за обелодањивањима која корисницима извешаја омогућавају процену промена обавеза које произилазе из активности финансирања (на снази од 1. јануара 2017. године).
- Појашњења везана за МРС 12 „Порез на добит” која имају за циљ смањење разноликости у пракси када су у питању одложена пореска средства која произилазе из нереализованих губитака (на снази од 1. јануара 2017. године).
- Измене МСФИ 12 – Обелодањивања у учешћима у другим ентитетима (на снази од 1. јануара 2017. године).
- МСФИ 3 „Пословне комбинације” – допуна која се односи на појашњења када једна страна стиче контролу у претходном заједничком подухвату. Промена ступа на снагу за пословне комбинације чији је датум куповине на дан или након првог годишњег периода извештавања који почиње 1. јануара 2019. године или након тога. Може бити у супротности са изменама МСФИ 11.
- IFRIC 23 – Тумачење везано за МРС 12. Тумачење ступа на снагу на дан или након 1. јануара 2019. године, али је дозвољена ранија примена.

**Напомене уз редован годишњи финансијски извештај
за годину завршену 31. децембра 2024. године**

- Појашњења везана за МСФИ 11 која се односе на трансакције у којима ентитет добија заједничку контролу на или након почетка првог годишњег периода извештавања који почиње 1. јануара 2019. године или након тог датума. Ово може бити у супротности са МСФИ 3.
- Годишња побољшања за период од 2014. до 2016. године која се односе на различите пројекте побољшања МСФИ (МСФИ 1, МРС 28) углавном на отклањању неконзистентности и појашњења формулација (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2018. године).
- Допуне МСФИ 2 „Плаћања акцијама” – појашњења како евидентирати одређене врсте трансакција плаћања акцијама (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2018. године).
- Допуне МСФИ 4 „Уговори о осигурању” – измене повезане са имплементацијом МСФИ 9 “Финансијски инструменти” (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2018. године).
- Допуне МРС 40 „Инвестиционе некретнине” – појашњење принципа класификације инвестиционих некретнина (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2018. године).
- Допуне МСФИ 9 „Финансијски инструменти” – дефинисање услова за одмеравање финансијских средстава по амортизованој вредности или по фер вредности кроз остали свеобухватни резултат (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2019. године).
- Допуне МРС 28 „Инвестиције у придружене ентитете и заједничке подухвате” – појашњења о евидентирању дугорочних улагања у придружене ентитете и заједничке подухвате (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2019. године).
- Годишња побољшања за период од 2015. до 2017. године која се односе на различите пројекте побољшања МСФИ (МСФИ 3, МСФИ 11, МРС 12, МРС 23) углавном на отклањању неконзистентности и појашњења формулација (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2019. године).
- Допуне МРС 19 „Примања запослених” – дефинисање начина обрачуна планова дефинисаних примања запослених када у току извештајног периода дође до измене, ограничења или поравнања (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2019. године).
- МСФИ 14 „Рачуни регулаторних активних временских разграничења” - на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2016. године.
- IFRIC 20 „Трошкови уклањања откривке у производној фази површинског копа“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- IFRIC 21 „Дажбине“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2014. године).
- IFRIC 22 – Ово тумачење се односи на девизне трансакције када ентитет признаје немонетарно средство или немонетарну обавезу по основу плаћања или примања аванса, пре него што ентитет призна односно средство, трошак или приход, после чега се то немонетарно средство или обавеза поновно признаје. Тумачење ступа на снагу на дан или након 1. јануара 2018. године, али је дозвољена ранија примена.
- МСФИ 9 „Финансијски инструменти” и касније допуне, који замењује захтеве МРС 39 „Финансијски инструменти: признавање и одмеравање”, у вези са класификацијом и одмеравањем финансијске имовине. Стандард елиминише постојеће категорије из МРС 39 - средства која се држе до доспећа, средства расположива за продају и кредити и потраживања. МСФИ 9 је на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2019. године, уз дозвољену ранију примену (на снази за годишње периоде који почињу након 01. јануара 2020. године).

**Напомене уз редован годишњи финансијски извештај
за годину завршену 31. децембра 2024. године**

У складу са МСФИ 9, финансијска средства ће се класификовати у једну од две наведене категорије приликом почетног признавања: финансијска средства вреднована по амортизованом трошку или финансијска средства вреднована по фер вредности. Финансијско средство ће се признавати по амортизованом трошку ако следећа два критеријума буду задовољена: средства се односе на пословни модел чији је циљ да се наплаћују уговорени новчани токови и уговорени услови пружају основ за наплату на одређене датуме новчаних токова који су искључиво наплата главнице и камате на преосталу главницу. Сва остала средства ће се вредновати по фер вредности. Добити и губити по основу вредновања финансијских средстава по фер вредности ће се признавати у билансу успеха, изузев за улагања у инструменте капитала са којима се не тргује, где МСФИ 9 допушта, при иницијалном признавању, касније непроменљиви избор да се све промене фер вредности признају у оквиру осталих добитака и губитака у извештају о укупном резултату. Износ који тако буде признат у оквиру извештаја о укупном резултату неће моћи касније да се призна у билансу успеха.

- МСФИ 15 „Приходи из уговора са купцима“, који дефинише оквир за признавање прихода. МСФИ 15 замењује МРС 18 „Приходи“, МРС 11 „Уговори о изградњи“, IFRIC 13 „Програми лојалности клијената“, IFRIC 15 „Споразуми за изградњу некретнина“ и IFRIC 18 „Преноси средстава од купаца“ и SIC – 31 „Приходи – трансакције размене које укључују услуге оглашавања“. МСФИ 15 је на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2019. године, уз дозвољену ранију примену (на снази за годишње периоде који почињу након 01. јануара 2020. године).

- МСФИ 16 „Лизинг“, који дефинише начин признавања, мерења, презентацију и обелодањивање лизинга. МСФИ 16 замењује Међународни рачуноводствени стандард - МРС 17 „Лизинг“, Тумачење – IFRIC 4 „Одређивање да ли уговор садржи елементе лизинга“, Тумачење SIC – 15 „Оперативни лизинг – подстицаји“, Тумачење – SIC 27 „Процене суштине трансакција које укључују правни облик лизинга“. Прва примена МСФИ 16 је почев од финансијских извештаја за 2021. годину, док је ранија примена дозвољена уз услов примене и МСФИ 15.

2.3. Објављени стандарди и тумачења на снази у претходном и текућем периоду који још увек нису званично преведени и усвојени

На дан објављивања ових финансијских извештаја, доле наведени стандарди и измене стандарда су били издати од стране Одбора за међународне рачуноводствене стандарде, а следећа тумачења била су објављена од стране Комитета за тумачење међународног финансијског извештавања, али нису званично усвојена у Републици Србији:

- Допуне МСФИ 3 „Пословне комбинације“ – допуна која се односи на појашњења да ли трансакција треба да буде обухваћена као пословна комбинација или стицање имовине (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2020. године).

- Допуне МРС 1 „Презентација финансијских извештаја“ и МРС 8 „Промене рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке“ – допуне прецизирају дефиницију материјалности у МРС 1, појашњавају дефиницију материјалности и њену примену, побољшавањем формулације и усклађивањем дефиниције у МСФИ и другим публикацијама (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2020. године).

- Ревидирани Концептуални оквир за финансијско извештавање- ревидираним Концептуалним оквиром утврђује се: циљ финансијског извештавања опште намене, квалитативне карактеристике корисних финансијских информација, опис извештајног ентитета и ограничења, дефиниције средстава, обавеза, капитала, прихода и расхода и додатне смернице, критеријуми за признавање средства и обавезе у финансијским извештајима и смернице за престанак признавања, концепти и смернице за презентацију и обелодањивање, концепт одржања капитала (на снази за годишње периоде који почињу након 01. јануара 2020. године).

**Напомене уз редован годишњи финансијски извештај
за годину завршену 31. децембра 2024. године**

- Допуне МСФИ 7, МСФИ 9 и МРС 39- допуна се односи на модификацију неких специфичних захтева рачуноводства хединга како би се обезбедило ослобађање од потенцијалних ефеката неизвесности изазваних бенчмарк реформом каматне стопе (на снази за годишње периоде који почињу након 01. јануара 2020. године).
- Реформа референтне каматне стопе – фаза 2- (МСФИ 9, МРС 39 и МСФИ 7) стандард допуњује наведене стандарде како би помогао субјектима да корисницима финансијских извештаја пружи корисне информације о ефектима реформе референтне вредности каматних стопа на финансијске извештаје тих ентитета (на снази за годишње извештаје који почињу на дан или након 1 јануара 2021 године).
- Допуне МСФИ 16 „Закуп“ – COVID19 уступци- допуна омогућава практично изузеће закупцима да не процењују да ли су уступци који се јављају као директна последица COVID 19 и који испуњавају дефинисане услове модификације лизинга већ да исте не третирају као модификацију лизинга (на снази за годишње периоде који почињу након 01. априла 2021. године).
- Допуне МСФИ 4, МСФИ 7, МСФИ 9, МСФИ 16 и МРС 39 - допуна треба да обезбеди помоћ ентитетима како би корисницима финансијских извештаја пружили корисне информације о ефектима бенчмарк реформе каматне стопе на њихове финансијске извештаје (на снази за годишње периоде који почињу након 01. јануара 2021. године).
- Допуне МРС 37 – трошкови испуњења уговора - МРС 37 је измењен да би се прецизирали трошкови за испуњење уговора које организација укључује приликом процене да ли ће уговор стварати губитке укључује и инкременталне трошкове и алокацију општих трошкова у вези са тим уговором (на снази за годишње периоде који почињу након 01. јануара 2022. године).
- Допуне МРС 16 „Некретнине, постројења и опрема“- допуна захтева да ентитет приходе од продаје ставки произведених током припреме некретнине, постројења и опреме за намеравану употребу и повезане трошкове призна као приход или расход, уместо да по основу примљених износа умањи набавну вредност основног средства (на снази за годишње периоде који почињу након 01. јануара 2022. године).
- Допуне МСФИ 3 „Пословне комбинације“- допуна се односи на усклађивање са ревидираним Концептуалним оквиром за финансијско извештавање без измена рачуноводствених захтева за пословне комбинације (на снази за годишње периоде који почињу након 01. јануара 2022. године).
- Годишња побољшања за период од 2018. до 2020. године која се односе на различите пројекте побољшања МСФИ (МСФИ 1, МСФИ 9, МСФИ 16 и МРС 41). На снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2022. године.
- МСФИ 17 – замењује МСФИ 4 - МСФИ 17 дефинише принципе за признавање, мерење, презентацију и обелодањивање уговора о осигурању. Такође захтева да се слични принципи примењују на уговоре о реосигурању и уговоре о улагањима са издатим карактеристикама дискреционог учешћа. Циљ је да се осигура да субјекти дају релевантне информације на начин који верно представља те уговоре. Ове информације дају основу корисницима финансијских извештаја да процене ефекат који уговори о осигурању имају на финансијски положај и резултат организације (примена на финансијске извештаје који почињу након 1. јануара 2023. године).
- МСФИ 17 – Почетна примена МСФИ 17 и МСФИ 9 – Упоредне информације- Овај амандман ажурира МСФИ 17 и релевантан је када друштво усвоји МСФИ 17 и МСФИ 9 по први пут на исти датум. Додаје опцију транзиције која се назива „преклапање класификације“ која се односи на упоредне информације о финансијским средствима. Ово је релевантно када је друштво одлучило да не прерачуна упоредне информације за прелазак на МСФИ 9. Примена ове опције преласка омогућава друштву да представи упоредне информације о таквим финансијским средствима као да су примењени захтеви за класификацију и мерење МСФИ 9. Ово омогућава осигураваочима да смање потенцијално значајне рачуноводствене неусклађености између финансијске имовине и обавеза из уговора о осигурању у упоредном периоду - примена на финансијске извештаје који почињу након 1. јануара 2023. године.

**Напомене уз редован годишњи финансијски извештај
за годину завршену 31. децембра 2024. године**

- Допуне МРС 1 „Презентација финансијских извештаја“ - Обелодањивање рачуноводствених политика. Овим амандманом се уносе мање измене у референцама на рачуноводствене политике, тако да би оне требале да буду материјалне рачуноводствене политике, уместо значајне рачуноводствене политике и даље појашњава шта је рачуноводствена процена у следећим случајевима: МСФИ 7, да појасни да се очекује да ће информације о основама мерења за финансијске инструменте бити материјалне за финансијске извештаје ентитета; МРС 1, да захтева од ентитета да обелодане своје материјалне информације о рачуноводственим политикама, а не значајне рачуноводствене политике; МРС 34, да идентификује материјалне информације о рачуноводственој политици као компоненту комплетног скупа финансијских извештаја, а не као значајне рачуноводствене политике; Изјава о пракси 2, да пружи смернице о томе како применити концепт материјалности на обелодањивања рачуноводствених политика (на снази за годишње периоде који почињу након 01. јануара 2023. године).
- Допуне МРС 8 дефиниција рачуноводствених процена - измена МРС 8 у циљу појашњења да су рачуноводствене процене новчани износи у финансијским извештајима који су подложни несигурности одмеравања и такође појашњава како ентитети треба да разликују промене у рачуноводственим политикама и промене рачуноводствених процена. Овај амандман ће се примењивати проспективно (на снази за годишње извештаје који почињу на дан или након 1 јануара 2023 године);
- Допуне МРС 12 - Одложени порез који се односи на средства и обавезе по основу једне трансакције - овај стандард мења МРС 12 како би се појаснило рачуноводство одложеног пореза на трансакције које у време трансакције доводе до једнаких опорезивих и одбитних привремених разлика (на снази за годишње извештаје који почињу на дан или након 1 јануара 2023 године).
- Допуне МРС 12- Међународна пореска реформа – – Pillar Two Model Rules - Измене обезбеђују привремено изузеће од захтева за признавањем одложених пореских средстава и обавеза које проистичу из PillarTWO пореза на добит, и уместо тога захтевају циљана обелодањивања за субјекте на које утиче. (на снази за годишње извештаје који почињу на дан или након 1 јануара 2023 године);
- Допуне МРС 1 „Презентација финансијских извештаја“ - Класификација обавеза као краткорочних и дугорочних - допуна треба да разјасни захтеве за презентацијом обавеза као краткорочних и дугорочних обавеза (на снази за годишње периоде који почињу након 01. јануара 2024. године);
- Допуна МРС 1 „Презентација финансијских извештаја“ - Дугорочне обавезе са клаузулом - допуном се мења МРС 1 како би се појаснила презентација обавеза у Извештају о финансијском положају као краткорочних и дугорочних. Према овим изменама, уговорне клаузуле које треба испунити након датума извештавања не утичу на класификацију дуга као краткорочног или дугорочног. Уместо тога, амандмани захтевају од ентитета да обелодане информације о овим клаузулама у Напоменама уз финансијске извештаје. Амандман може бити превремено усвојен и у случају превременог усвајања, допуне које се односе на *Класификацију обавеза као краткорочних и дугорочних*, мора бити усвојена на ранији датум или на датум ове измене (на снази за годишње периоде који почињу након 01. јануара 2024. године);
- Допуне МСФИ 16 „Лизинг“ - Лизинг обавеза у Sale and Leaseback трансакцијама - овим амандманом се ажурира МСФИ 16 како би се разјаснило да се захтеви за имовину са правом коришћења и лизинг обавезе у МСФИ 16 примењују на sale-and-lease back трансакције након почетног признавања. Такође, појашњава да ће „плаћања закупнине“ бити одређена на такав начин да продавац-закупац не признаје добитак или губитак који се односи на имовину са правом коришћења коју задржава продавац-закупац. Овај амандман се примењује ретроспективно (на снази за годишње извештаје који почињу на дан или након 1 јануара 2024 године);

**Напомене уз редован годишњи финансијски извештај
за годину завршену 31. децембра 2024. године**

- Допуне МРС 7 и МСФИ 7 - Аранжмани за финансирање добављача. Ове измене МРС 7 и МСФИ 7 захтевају од ентитета да обезбеде додатна обелодањивања о њиховом коришћењу финансијских аранжмана добављача и обезбеде да корисници имају информације које ће им омогућити да процене: а) како аранжман финансирања добављача утиче на токове готовине и обавезе ентитета и б) утицај који аранжмани финансирања добављача имају на ризик ликвидности. Обелодањивања МРС 7 нису обавезна за упоредни период (на снази за годишње извештаје који почињу на дан или након 1 јануара 2024 године).

2.4. Објављени стандарди и тумачења који још увек нису ступили на снагу

На дан издавања ових финансијских извештаја следећи стандарди, њихове допуне и тумачења били су објављени, али нису још увек ступили на снагу:

- Допуне МРС 21 - Немогућност утврђивања курса- Овај амандман ажурира МРС 21 да захтева од ентитета да примењују конзистентан приступ у процени да ли је валута заменљива и како да процене девизни курс ако није. Потребна су и додатна обелодањивања о томе како се процењује девизни курс. Постоје и последичне измене МСФИ 1. Упоредни период није прерачунат за овај амандман (на снази за годишње извештаје који почињу на дан или након 1 јануара 2025 године);
- Годишња побољшања (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2026. године):
 - МСФИ 1 Прва примена Међународних стандарда финансијског извештавања- мање измене и допуне унакрсних референци за рачуноводство заштите од стране оних који их први пут примењују;
 - МСФИ 10 Консолидовани финансијски извештаји- пружање додатних смерница за одређивање шта представља „de facto agenta“;
 - МСФИ 7 Финансијски инструменти: Обелодањивање - промена формулације око потребе да се обелодањују добици или губици који настају престанком признавања када мерење фер вредности укључује неуочљиве улазне податке. Смернице за примену које прате МСФИ 7 су такође ажуриране у погледу обелодањивања одложених разлика између фер вредности и трансакционих цена и смерница о обелодањивању кредитног ризика;
 - МСФИ 9 Финансијски инструменти -две мање измене појашњавају како прималац лизинга обрачунава престанак признавања потраживања по закупу, и измењена формулација која појашњава да се потраживања од купаца признају у износу утврђеном применом захтева МСФИ 15 Приходи од уговора са купцима;
 - МРС 7 Извештај о новчаним токовима мање измене око термина трошка у односу на мерење улагања у придружена предузећа и заједничка улагања.
- МСФИ 18 Презентација и обелодањивање финансијских извештаја- нови стандард уводи три кључне промене: Биланс успеха ће бити подељен на три сегмента, оперативни, инвестициони и финансијски, слично изгледу Извештај о токовима готовине, Мере учинка менаџмента, које ентитет користи у другим комуникацијама, сада морају бити укључене у Напомене уз финансијске извештаје укључујући усаглашавање са најприближнијим еквивалентним мерама МСФИ, дате су додатне смернице о томе како да се агрегирају и раздвоје информације у финансијским извештајима и напоменама како би се корисницима пружиле детаљније и корисније информације. Стандард ће заменити МРС 1 Презентација финансијских извештаја. МСФИ 18 се примењује ретроспективно са прерачунавањем упоредног периода (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2027. године);

**Напомене уз редован годишњи финансијски извештај
за годину завршену 31. децембра 2024. године**

- МСФИ 19 Зависни ентитети без јавне одговорности: Обелодањивања је добровољни стандард који неће бити потребан да би се тврдила усклађеност са МСФИ рачуноводственим стандардима. Зависни ентитети без јавне одговорности, који испуњавају специфичне критеријуме, могу применити овај стандард који предвиђа смањене захтеве за обелодањивањем уместо захтева за обелодањивањем других рачуноводствених стандарда МСФИ. И даље ће се захтевати да се примењују критеријуми за признавање и мерење других стандарда (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2027. године).
- Допуне МСФИ 10 „Консолидовани финансијски извештаји“ и МРС 28 „Инвестиције у придружене ентитете и заједничке подухвате“ - допуна појашњава рачуноводствени третман продаје или улога имовине између инвеститора и његових придружених ентитета или заједничких подухвата (одложено док IASB не комплетира истраживање на методи удела).

Садржина и форма образаца финансијских извештаја и садржина позиција у образцима је прописана Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике ("Сл. гласник РС", бр. 89/2020).

Контни оквир и садржина рачуна у Контном оквиру прописана је Правилником о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике ("Сл. гласник РС", бр. 89/2020 - у даљем тексту: Правилник о контном оквиру).

Према Закону о рачуноводству, финансијски извештаји обухватају: биланс стања, биланс успеха, извештај о осталом резултату, извештај о токовима готовине, извештај о променама на капиталу и напомене уз финансијске извештаје.

Предузеће је у састављању ових финансијских извештаја применило рачуноводствене политике обелодањене у Напмени 3, које су засноване на важећим рачуноводственим и пореским прописима Републике Србије.

Приложени финансијски извештаји представљају редовне (појединачне) финансијске извештаје Предузећа за 2024. годину. Предузеће нема зависна друштва и не саставља консолидоване финансијске извештаје.

Финансијски извештаји за 2024. годину одобрени су од стране директора Предузећа на основу Одлуке број 331, а као датум одобравања одређен је 03.03.2025. године.

2.5. Упоредни подаци

Упоредне податке представљају финансијски извештаји Предузећа на дан и за годину која се завршава на дан 31.12.2023. године, који су били предмет независне ревизије.

2.6. Начело сталности пословања

Финансијски извештаји Предузећа за годину завршену на дан 31.12.2024. године састављени су по начелу сталности пословања.

2.7. Прерачунавање страних валута

Пословне промене настале у иностраној валути су прерачунате у динаре по средњем курсу утврђеном на међубанкарском тржишту девиза, који је важио на дан пословне промене.

Средства и обавезе исказане у иностраној валути на дан биланса стања, прерачунати су у динаре по средњем курсу утврђеном на међубанкарском тржишту девиза за тај дан.

Нето позитивне или негативне курсне разлике, настале приликом пословних трансакција у иностраној валути и приликом прерачуна позиција биланса стања исказаних у иностраној валути, књижене су у корист или на терет биланса успеха.

Немонетарне ставке које се вреднују по принципу историјског трошка израженог у иностраној валути прерачунате су по историјском курсу важећем на дан иницијалне трансакције.

Курс ЕУР примењен на дан билансирања је 117,0149 (2023. година - 117,1737).

**Напомене уз редован годишњи финансијски извештај
за годину завршену 31. децембра 2024. године**

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

3.1. Нематеријална имовина

Нематеријална имовина обухвата нематеријална средства са ограниченим веком употребе, као што су рачуноводствени програми набављени независно од рачунара, као и програм за евиденцију накнада.

Као нематеријална имовина признају се и подлежу амортизацији нематеријална средства која испуњавају услове прописане *МРС 38 Нематеријална имовина*, имају корисни век трајања дужи од годину дана и појединачна набавна вредност у време набавке нематеријалног средства је већа од 200,00 ЕУР рачунато по средњем курсу на дан набавке.

Почетно мерење нематеријалне имовине врши се по трошку набавке, односно по набавној вредности или цени коштања. У набавну вредност нематеријалне имовине укључује се нето фактурна цена добављача, сви директни зависни трошкови набавке и дажбине који се могу директно приписати припреми средства за намеравану употребу.

Накнадно мерење након почетног признавања нематеријалне имовине врши се по трошковном моделу из *МРС 38 – Нематеријална имовина*, односно по набавној вредности или цени коштања умањеној за исправку вредности по основу кумулиране амортизације и евентуалне губитке због умањења вредности.

Накнадни издатак који се односи на нематеријално средство, након његове набавке или завршетка, увећава вредност нематеријалног средства ако испуњава услове да се призна као нематеријално средство.

Обрачун амортизације нематеријалне имовине почиње наредног месеца од месеца када је средство расположиво за коришћење, док се са обрачуном амортизације престаје када је садашња вредност једнака нули, када се средство расходује или отуђи, или када се рекласификује у сталну имовину која се држи за продају.

Основицу за обрачун амортизације нематеријалне имовине чини набавна вредност, односно цена коштања умањена за преосталу вредност.

Амортизација нематеријалне имовине са ограниченим корисним веком употребе врши се применом пропорционалне методе, како би се тршкови распоредили у току њиховог процењеног века употребе, осим нематеријалне имовине чији је век трајања утврђен уговором, када се отписивање врши у роковима који проистичу из уговора.

Примењене стопе амортизација су:	Стопа амортизације (%)
Софтвер за вођење пословних књига	6,12
Софтвер за евиденцију накнада	10,00

Нематеријална имовина која има неограничен век трајања се не амортизује, већ се на датум сваког биланса стања тестира на обезвређење.

Добици и губици који проистичу из расходовања или продаје нематеријалне имовине се признају у билансу успеха у оквиру осталих прихода или осталих расхода.

3.2. Некретнине, постројења и опрема

Некретнине, постројења и опрема чине групе средстава сличне природе и употребе у пословању Предузећа, као што су:

- земљиште (пољопривредно и грађевинско),
- зграде и други грађевински објекти,
- путеви и саобраћајнице у шуми
- опрема и транспортна средства,
- некретнине, постројења и опрема у припреми.

**Напомене уз редован годишњи финансијски извештај
за годину завршену 31. децембра 2024. године**

Предузеће исказује ставку на позицији некретнине, постројења и опрема уколико она испуњава следеће критеријуме: када је вероватно да ће будуће економске користи повезане са тим средствима притицати у Предузеће, када набавна вредност или цена коштања тих средстава може поуздано да се измери, када се очекује да ће се средство користити дуже од једне године и када је појединачна набавна вредност средства у моменту набавке већа од 200,00 ЕУР рачунато по средњем курсу на дан набавке.

Почетно мерење некретнина, постројења и опреме који испуњавају услове за признавање као стално средство, врши се по набавној вредности или по цени коштања.

У набавну вредност некретнина, постројења и опреме укључује се нето фактурна цена добављача, сви директни зависни трошкови набавке и дажбине који су настали приликом набавке, односно довођења у стање функционалне приправности.

У набавну вредност укључују се и трошкови позајмљивања који су директно приписиви стицању ових средстава. Трошкови позајмљивања се капитализују као део набавне вредности средства када је вероватно да ће они имати за резултат будуће економске користи за Предузеће и када се трошкови могу поуздано одмерити. Издаци у вези са средством укључују само издатке који су имали за резултат готовинске исплате, трансфере других средстава или преузимање обавеза на које се зарачунава камата.

Накнадни издатак који се односи на некретнину, постројење и опрему након његове набавке или завршетка, увећава вредност средства ако испуњава услове да се призна као стално средство, тј. ако је век трајања дужи од годину дана и ако је вредност накнадног издатка виша од 200,00 ЕУР рачунато по средњем курсу.

Накнадни издатак који не задовољава претходне услове исказује се као трошак пословања у периоду у којем је настао.

Након почетног признавања земљиште (пољопривредно и грађевинско) исказује се по набавној вредности.

Након почетног признавања, зграде и други грађевински објекти исказују се по ревалоризованом износу, који представља њихову фер вредност на датум ревалоризације умањену за накнадну акумулирану амортизацију и накнадне акумулиране губитке због умањења вредности.

Ревалоризовани износи се заснивају на периодичним-петогодишњим проценама, које врши комисија, именована од стране директора Предузећа. По потреби процену може вршити екстерни независни проценитељ.

Када се врши ревалоризација, ревалоризује се целокупна група коју чине зграде и други грађевински објекти.

Ефекти процене фер вредности зграда и других грађевинских објеката књиже се тако да се исправка вредности коригује и тиме набавна вредност сведе на поштену вредност.

Након почетног признавања путеви и саобраћајнице у шуми, опрема и транспортна средства, вреднују се по свом трошку набавке (по набавној вредности), умањеној за акумулирану исправку вредности и евентуалне акумулиране губитке за умањење вредности.

Основицу за амортизацију зграда и других грађевинских објеката који се исказују по фер вредности чини процењени износ који изражава њихову поштену-фер вредност по одбитку остатка вредности средстава.

Основицу за обрачун амортизације путева и саобраћајница у шуми и остале опреме чини набавна вредност умањена за остатак вредности. Ако је остатак вредности средства безначајан, сматра се да је једнак нули, а када је значајан, остатак вредности се процењује на дан стицања и не повећава се накнадно због промене цена.

Обрачун амортизације почиње наредног месеца од месеца када је средство расположиво за коришћење, док се са обрачуном амортизације престаје када је садашња вредност једнака нули, када је средство расходовано или продато, или кад се рекласификује у стално средство које се држи за продају.

**Напомене уз редован годишњи финансијски извештај
за годину завршену 31. децембра 2024. године**

Амортизација некретнина, постројења и опреме врши се за свако посебно средство применом методе пропорционалног отписивања, с циљем да се средства у потпуности отпишу у току њиховог корисног века трајања, применом следећих амортизационих стопа:

	Стопа амортизације (%)
1. НЕКРЕТНИНЕ	
<i>Грађевински објекти:</i>	
- пословни објекти	1,80-2,20
- помоћни и остали објекти	2,50-5,00
- дрвени објекти	5,00-6,00
<i>Путеви и саобраћајнице у шуми</i>	
- путеви у шуми	1,50
2. ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА	
- путничка и теренска возила	2,00-7,00
- теретна возила, приколице, аутобуси, трактори и друго	2,00-5,00
- моторне тестере	7,00
- канцеларијски намештај и друга опрема	4,00
- двогледи, камере, телевизори, разни апарати, алати и уређаји	5,00
- бела техника	7,00
- рачунари, скенер штампачи	7,00-10,00
- остала разна опрема	2,00-3,00

Земљиште не подлеже обавези обрачуна амортизације.

Добици и губици који проистичу из расходовања или продаје некретнина, постројења и опреме се признају у билансу успеха у оквиру осталих прихода или осталих расхода.

3.3. Инвестиционе некретнине

Инвестиционе некретнине су некретнине које Предузеће, као власник држи ради остваривања прихода од закупнине, или ради увећања вредности капитала, или ради и једног и другог, а не ради употребе за своје потребе или за продају у оквиру редовног пословања.

Почетно мерење инвестиционе некретнине приликом стицања (набавке) врши се по набавној вредности или цени коштања. При почетном мерењу, зависни трошкови набавке укључују се у набавну вредност или цену коштања.

Након почетног признавања, накнадно мерење инвестиционе некретнине врши се по фер вредности. Фер вредност инвестиционе некретнине је њена тржишна вредност. Фер вредност се мери као највероватнија цена која реално може да се добије на тржишту на дан биланса стања.

Процену фер вредности инвестиционе некретнине утврђује комисија, коју именује директор Предузећа. По потреби процену фер вредности инвестиционе некретнине може вршити независни екстерни проценитељ.

Инвестиционе некретнине одмерене по фер вредности не подлежу обрачуна амортизације.

Добитак или губитак настао због промене фер вредности инвестиционе некретнине се признаје у билансу успеха у оквиру прихода или расхода по основу усклађивања вредности имовине.

Накнадни издаци повећавају вредност инвестиционе некретнине ако је вероватно да ће приливи будућих економских користи бити већи од процењене стопе приноса те инвестиционе некретнине. Сви остали накнадно настали издаци признају се као расход у периоду у коме су настали.

**Напомене уз редован годишњи финансијски извештај
за годину завршену 31. децембра 2024. године**

3.4. Лизинг

Закуп имовине са правом коришћења

Према МСФИ 16 закупи се признају као право коришћења средстава и коресподентна обавеза на датум када је имовина која је предмет закупа доступна за употребу од стране Предузећа. Свако плаћање закупа је подељено између обавезе и финансијског трошка. Финансијски трошак се признаје у билансу успеха током периода закупа применом константне периодичне каматне стопе на преостали салдо обавеза сваког периода.

Почетно одмеравање средстава (на први дан трајања закупа) која проистичу из закупа (имовина са правом коришћења) врши се по набавној вредности. Набавна вредност укључује:

- износ почетно одмерене обавезе по основу закупа;
- сва плаћања по основу закупа извршена на први дан или пре првог дана трајања закупа (аванси/унапред плаћена закупнина) умањено за све евентуалне примљене подстицаје у вези са закупом;
- све почетне директне трошка које је створио купац, и
- процену трошкова враћања у првобитно стање.

Накнадно одмеравање средстава која проистичу из закупа врши се по набавној вредности:

- умањеној за акумулирану исправку вредности и евентуалне акумулиране губитке за умањење вредности; и
- усклађеној за евентуална поновна одмеравања обавезе по основу закупа (лизинга).

Модификација лизинга рачуноводствено се обухвата као засебни лизинг онда када:

- та модификација проширује обим лизинга додајући му право на коришћење једне или више додатних ставки имовине; и
- наклада за лизинг се повећава сразмерно самосталној цени датог проширења обима и свих неопходних корекција те самосталне цене како би одражавала околности конкретног уговора.

Ако нису испуњена оба наведена услова, модификација лизинга се рачуноводствено обухвата као корекција постојећег лизинга, независно од тога да ли је закључен нови уговор о закупу или је закључен анекс ранијег уговора.

Средстава која проистичу из закупа се амортизују током периода краћег од века трајања имовине или трајања закупа линеарном методом. Уколико је готово сигурно да ће Предузеће искористити могућност куповине, средство које је предмет закупа се амортизује од првог дана трајања закупа до краја корисног века трајања.

Према МСФИ 16, средства која представљају право коришћења подлежу тестирању обезвређења у складу са МРС 36.

Плаћања везана за краткорочне закупе и закупе средстава мале вредности се признају на линеарној основи као трошак у билансу успеха. Краткорочни закупи су закупи који не садрже опцију откупа, са трајањем закупа 12 месеци или мање.

Обавеза по основу закупа имовине са правом коришћења

Почетно одмеравање обавезе по основу закупа (на први дан трајања закупа), мери се по садашњој вредности свих (будућих) плаћања у вези са закупом која нису извршена до тог дана.

Плаћања за закуп укључена у одмеравање обавезе на први дан трајања закупа обухватају следећа плаћања:

- фиксна плаћања (укључујући и плаћања која су у суштини фиксна), умањена за све примљене подстицаје у вези са закупом;
- варијабилна плаћања по основу закупа која су заснована на индексу или стопи;
- износ за које се очекује да ће бити плаћени од стране закупца у оквиру гарантоване преостале вредности;
- цену коришћења опције откупа уколико је купац у разумној мери сигуран да ће искористити ту опцију, и
- плаћања пенала за раскид закупа, ако услови закупа указују да ће купац извршити ту опцију.

**Напомене уз редован годишњи финансијски извештај
за годину завршену 31. децембра 2024. године**

Обавеза по основу закупа се дисконтује по каматној стопи садржаној у закупу ако је стопу лако утврдити. У случајевима када каматна стопа не може лако да се утврди, купац примењује инкременталну каматну стопу позајмљивања. Инкрементална каматна стопа позајмљивања је каматна стопа коју би купац морао да плати за позајмљивање средстава потребних за добијање имовине сличне вредности у сличном економском окружењу и са сличним условима.

Накнадно одмеравање обавеза по основу лизинга врши се тако што се:

- повећава књиговодствена вредност како би одражавала камату на обавезу по основу лизинга;
- умањује књиговодствена вредност како би одражавала извршена плаћања за лизинг;
- поново одмерава књиговодствена вредност како би одражавала све поновне процене или модификације лизинга или ревидирана суштински фиксна плаћања лизинга.

Вредност обавезе по основу лизинга која је утврђена поновним одмеравањем, признаје се као корекција имовине са правом коришћења.

Финансијски лизинг

Када је Предузеће купац, признаје финансијски лизинг као средство и обавезу у свом билансу стања, у износу који је на почетку трајања лизинга једнак фер вредности закупљених средстава или по садашњој вредности минималних плаћања лизинга, ако је она нижа.

Код финансијског лизинга правна форма уговора о лизингу одређује да купац не може да стекне право својине над закупљеним средствима, већ стиче економске користи од коришћења закупљеног средства. Сви иницијални директни трошкови корисника лизинга додају се износу који је признат као средство.

Отплата финансијског лизинга дели се на камату и враћање главнице према израчунатим анuitетима. Трошкови камате терете расход периода, односно књиже се у Билансу успеха. За износ отплаћених рата умањује се главница.

Износ амортизације средства које је узето у лизинг, систематски се додељује сваком обрачунском периоду током очекиваног времена коришћења, у складу са политиком амортизације која је усвојена за иста средства која подлежу амортизацији, а која су у власништву Предузећа.

3.5. Биолошка средства

Биолошка средства обухватају шуме.

Шуме се вреднују приликом почетног признавања и на датум сваког биланса по фер вредности умањеној за трошкове продаје.

Процену фер вредности шума врши интерно формирана комисија Предузећа коју чине дипломирани шумарски инжењери. Фер вредност шума се утврђује сагласно методологији о начину утврђивања количине дрвне масе, квалитетне структуре и других елемената за утврђивање вредности шума и начину утврђивања те вредности. Вредност шума се добија када се утврђена стална дрвна запремина разврста на дрвне сорimente, утврди продајна вредност соримената утоварених на превозна средства, па се од тако добијене вредности дрвних соримената одбију сви трошкови сече, вуче и израде дрвних соримената.

Шуме не подлежу обрачуну амортизације.

За обнављење шума врши се обавезно дугорочно резервисање.

Добитак или губитак настао због промене фер вредности шума се признаје у билансу успеха у оквиру прихода или расхода по основу усклађивања вредности имовине.

**Напомене уз редован годишњи финансијски извештај
за годину завршену 31. децембра 2024. године**

3.6. Залихе

Залихе материјала, резервних делова, инвентара и робе процењују се по набавној вредности, а недовршена производња и готови производи по цени коштања или нето продајној вредности.

Набавну вредност материјала, резервних делова, инвентара и робе чине нето фактурна вредност и зависни трошкови набавке. Под зависним трошковима набавке подразумевају се сви директни трошкови у поступку набавке до ускладиштења.

Залихе се евидентирају по стварним набавним ценама, а обрачун излаза са залиха врши се по методи пондерисане просечне цене.

Залихе робе у малопродаји воде се по продајној цени, с тим да се излаз робе на расходе исказује по набавној цени.

Залихе недовршене производње и готових производа процењују се по цени коштања или по нето продајној цени ако је она нижа. Цену коштања чине трошкови материјала израде, трошкови зарада и општи трошкови производње неопходни за довођење залиха у стање и на место у коме се налазе на дан процене.

Терећењем осталих расхода врши се исправка вредности залиха материјала и робе у случајевима када се оцени да је потребно свести вредност залиха на њихову нето продајну вредност.

Ситан инвентар се отписује у целости приликом стављања у употребу.

3.7. Умањење вредности имовине

На дан сваког биланса стања, Предузеће преиспитује књиговодствену вредност своје материјалне и нематеријалне имовине да би утврдило да ли постоје индикације да је дошло до губитка по основу умањења вредности имовине. Уколико такве индикације постоје, процењује се надокнадиви износ средства да би се могао утврдити евентуални губитак. Ако није могуће проценити надокнадиви износ појединог средства, Предузеће процењује надокнадиви износ јединице која генерише новац, а којој то средство припада.

Надокнадива вредност је нето продајна цена или вредност у употреби, зависно од тога која је виша. За потребе процене вредности у употреби, процењени будући новчани токови дисконтују се до садашње вредности применом дисконтне стопе пре опорезивања која одражава садашњу тржишну процену временске вредности новца за ризике специфичне за то средство.

Ако је процењен надокнадиви износ средства (или јединице која генерише новац) мањи од књиговодствене вредности, онда се књиговодствена вредност тог средства умањује до надокнадивог износа. Губици од умањења вредности признају се одмах као расход, осим ако средство претходно није било предмет ревалоризације. У том случају део губитка, до износа ревалоризације, признаје се у оквиру промена на капиталу.

Код накнадног поништења губитка од умањења вредности, књиговодствени износ средства (јединице која генерише новац) повећава се до ревидираног процењеног надокнадивог износа тога средства, при чему већа књиговодствена вредност не премашује књиговодствену вредност која би била утврђена да у претходним годинама није било признатих губитака на том средству (јединице која генерише новац) услед умањења вредности. Поништење губитка од умањења вредности одмах се признаје као приход, осим ако се предметно средство не исказује по процењеној вредности, у којем случају се поништење губитка од умањења вредности исказује као повећање услед ревалоризације.

**Напомене уз редован годишњи финансијски извештај
за годину завршену 31. децембра 2024. године**

3.8. Финансијски инструменти

Финансијска средства и обавезе се признају када Предузеће постане уговором везано за неки инструмент.

Приликом почетног признавања, Предузеће одмерава финансијско средство или финансијску обавезу по фер вредности. Трошкови трансакције директно приписиви стицању, укључују се у почетно мерење, осим када се ради о финансијским средствима која се вреднују по фер вредности кроз биланс успеха. Трансакциони трошкови директно приписиви стицању финансијских средстава која се вреднују по фер вредности кроз биланс успеха признају се одмах у билансу успеха.

Фер вредност финансијског инструмента приликом почетног признавања је обично цена трансакције. Међутим, ако се део дате или примљене накнаде односи на нешто друго, а не на сам финансијски инструмент, Предузеће одмерава фер вредност финансијског инструмента. На пример, фер вредност датог дугорочног кредита или потраживања који нису каматносно може се одмерити као садашња вредност свих будућих прилива готовине дисконтваних каматном стопом која преовлађује на тржишту за сличне инструменте (сличне у погледу валуте, доспећа, врсте каматне стопе и других фактора) са сличним кредитним рејтингом.

Класификација и одмеравање

Предузеће класификује своја финансијска средства у следеће категорије одмеравања:

- Она која се накнадно одмеравају према фер вредности (било кроз остали укупни резултат или кроз биланс успеха) и
- Она која се одмеравају према амортизованом трошку.

Класификација зависи од сврхе за коју су финансијска средства прибављена, односно пословног модела управљања у оквиру кога се држе, као и карактеристика уговорених услова новчаних токова.

Предузеће класификује финансијска средства у три категорије одмеравања:

- *Амортизовани трошак* - Имовина која се држи ради прикупљања уговорених новчаних токова, при чему ти новчани токови представљају искључиво плаћање главнице и камате, одмерава се по амортизованом трошку. Приход од камате од ових финансијских средстава је признат као финансијски приход користећи методу ефективне каматне стопе. Било који добитак или губитак настао услед престанка признавања се признаје директно у билансу успеха и представља остале добитке/(губитке) заједно са позитивним и негативним курсним разликама. Губици по основу умањења вредности се приказују засебно.

- *Фер вредност кроз остали укупни резултат* - Имовина која се држи ради прикупљања уговорених новчаних токова и продаје финансијских средстава, при чему новчани токови имовине представљају искључиво плаћање главнице и камате, одмерава се по фер вредности кроз остали укупни резултат. Промене у књиговодственој вредности се признају кроз остали укупни резултат, осим признавања добитка и губитка по основу обезвређења, прихода од камата и позитивних и негативних курсних разлика, који се признају кроз биланс успеха. Приликом престанка признавања финансијског средства, кумулативни губитак или добитак који је претходно признат кроз остали укупни резултат, рекласификује се из капитала у добитак или губитак и признаје се као остали добитак/(губитак). Приход по основу камата на ова финансијска средства се признаје у оквиру финансијских прихода, а одмерава се методом ефективне каматне стопе. Позитивне и негативне курсне разлике исказују се кроз остали добитак/(губитак), док се трошкови по основу умањења вредности приказују засебно.

- *Фер вредност кроз биланс успеха* – Имовина која не испуњава услове за признавање према амортизованом трошку или фер вредности исказаној кроз остали укупни резултат одмерава се према фер вредности исказаној кроз биланс успеха. Добитак или губитак од дужничког улагања које се накнадно одмерава према фер вредности кроз биланс успеха признаје се у билансу успеха и представља промену у нето вредности у оквиру осталих добитака/(губитака) у периоду у коме су настали.

**Напомене уз редован годишњи финансијски извештај
за годину завршену 31. децембра 2024. године**

Финансијска средства и обавезе Предузећа обухватају дугорочне финансијске пласмане, потраживања и краткорочне финансијске пласмане, готовину и готовинске еквиваленте, дугорочне обавезе, краткорочне финансијске обавезе, обавезе према добављачима, друге обавезе из пословања и остале краткорочне обавезе које се вреднују по амортизованој вредности и задовољавају критеријуме предвиђене МСФИ 9 (тест пословног модела и карактеристике уговорених новчаних токова) за вредновање по амортизованој вредности.

Предузеће у билансу стања на дан 31. децембра 2023. године нема финансијска средства која се вреднују по фер вредности кроз биланс успеха.

Предузеће нема финансијских средстава која се вреднују по фер вредности кроз остали резултат, нити финансијских обавеза које се воде по фер вредности.

Готовина и готовински еквиваленти. Готовина и готовински еквиваленти обухватају новчана средства у благајни, депозите код банака по виђењу, и остала краткорочна високо ликвидна улагања са доспећем до три месеца или мање. Готовина и готовински еквиваленти књиже се по амортизованом трошку из разлога што: држе се ради прикупљања уговорених новчаних токова и нису исказани према фер вредности кроз биланс успеха. Својства дозвољена искључиво законом немају утицаја на процену искључивог плаћања камате и главнице, осим уколико нису обухваћена уговорним условима, тако да се та средства примењују и уколико накнадно дође до измене у закону.

Потраживања од купаца и остала потраживања. Потраживања од купаца и остала потраживања почетно се признају по фер вредности и накнадно се исказују према амортизованом трошку, користећи методу ефективне каматне стопе, умањену за резервисања за умањење вредности. Потраживања од купаца представљају износе које купци дугују за продате производе и робу или пружене услуге у редовном току пословања. Уколико се наплата очекује у року од годину дана или краће (или у току редовног оперативног циклуса пословања, уколико он траје дуже), класификују се као текућа средства. У супротном, класификују се као стална средства.

Позајмице. Позајмице се почетно признају према фер вредности умањеној за настале трансакционе трошкове, и накнадно се исказују према амортизованом трошку, коришћењем методе ефективне каматне стопе.

Обавезе према добављачима и друге обавезе. Обавезе према добављачима и друге обавезе настају када друга уговорна страна изврши своје обавезе према уговору, и почетно се признају према фер вредности, док се накнадно исказују према амортизованом трошку, коришћењем методе ефективне каматне стопе. Обавезе према добављачима представљају обавезе плаћања за робу или услуге које се набављају од добављача у редовном току пословања. Обавезе се класификују као текуће обавезе, уколико плаћање доспева у року од годину дана или мање (или у току редовног оперативног циклуса пословања, уколико он траје дуже). У супротном, класификују се као дугорочне обавезе.

Отпис

Отпис финансијских средстава се врши, у целости или делимично, када Предузеће искористи све могућности наплате и закључи да не постоје разумна очекивања да је наплату могуће извршити. Отпис представља случај престанка признавања. Предузеће може отписати финансијска средства која су и даље у процесу принудне наплате, тамо где Предузеће покуша да наплати средства која уговорно потражује, међутим, где не постоје разумна очекивања да ће наплата бити извршена.

Признавање и престанак признавања

Редовна куповина или продаја финансијских средстава се признаје на дан трансакције, односно на дан када се Предузеће обавезе да изврши куповину или продају средства. Престанак признавања финансијског средства се врши по истеку права на новчане токове од финансијских средстава, или по преносу истих, при чему Предузеће преноси суштински све ризике и користи од власништва.

Финансијске обавезе престају да се признају када се затворе (тј. када се обавеза утврђена уговором измири, откаже или истекне њено важење).

**Напомене уз редован годишњи финансијски извештај
за годину завршену 31. децембра 2024. године**

Обезвређење финансијских средстава

На дан сваког биланса стања Предузеће процењује да ли постоје објективни докази да је дошло до умањења вредности финансијског средства или групе финансијских средстава (осим средстава исказаних по фер вредности кроз биланс успеха). Обезвређење финансијских средстава се врши када постоје објективни докази да ће, као резултат једног или више догађаја који су се десили након почетног признавања финансијског средства, процењени будући новчани токови средстава бити измењени.

На крају сваког извештајног периода, Предузеће на основу вероватности процењује да ли постоје објективни докази да је дошло до умањења вредности по основу очекиваних губитака дугорочних и краткорочних потраживања и финансијских пласмана. Обезвређење (исправка вредности) потраживања врши се у потпуности за износ доспелих потраживања која нису наплаћена у периоду од 60 дана од датума доспећа за плаћање, а за недоспела потраживања и потраживања код којих је од рока доспећа прошло мање од 60 дана врши се процена постојања очекиваних кредитних губитака и сходно индиректно обезвређење истих. Директан отпис потраживања се врши ако је немогућност наплате извесна и документована. Промене на рачуну исправке вредности потраживања евидентирају се у корист или на терет биланса успеха. Наплата отписаних потраживања укључује се у билансу успеха као приход од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха.

Губици по основу обезвређења се укидају кроз биланс успеха уколико се износ губитка по основу обезвређења смањи, а такво смањење се може приписати догађају који је настао након признавања обезвређења.

3.9. Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална средства

Резервисања

Резервисања се признају када Предузеће има садашњу обавезу која је настала као резултат прошлог догађаја, кад је вероватно да ће одлив ресурса који садрже економске користи бити потребан за измирење обавеза и кад износ обавезе може поуздано да се процени.

Резервисања се признају у износима који представљају најбољу процену издатака захтеваних да се измири садашња обавеза на датум биланса стања. Трошак резервисања се признаје у расходима периода.

Када је ефекат временске вредности новца значајан, износ резервисања је садашња вредност очекиваних издатака захтеваних да се обавеза измири, добијен дисконтовањем помоћу стопе пре пореза која одражава текуће тржишне процене временске вредности новца и ризике специфичне за обавезу. Када се користи дисконтовање, књиговодствена вредност резервисања се повећава у сваком периоду, тако да одражава проток времена. Ово повећање се исказује као трошак позајмљивања.

Резервисања се поново разматрају на сваки датум биланса стања и коригују ради одражавања најбоље текуће процене. Када више није вероватно да ће одлив ресурса који представљају економске користи бити захтеван, резервисање се укида у корист биланса успеха текуће године.

Резервисања се не признају за будуће пословне губитке.

Потенцијалне обавезе и потенцијална средства

Потенцијална обавеза је могућа али неизвесна обавеза, или садашња обавеза која није призната зато што не задовољава услов да буде призната као обавеза. Потенцијалне обавезе се не признају у финансијским извештајима. Потенцијалне обавезе се обелодањују у напоменама уз финансијске извештаје, осим ако је вероватноћа одлива ресурса који садрже економске користи веома мала. У оквиру потенцијалних обавеза Предузеће обелодањује потенцијалне обавезе по основу судских спорова, датих јемстава, гаранција итд.

Предузеће не признаје потенцијална средства у финансијским извештајима. Потенцијална средства се обелодањују у напоменама уз финансијске извештаје, уколико је прилив економских користи вероватан и значајан.

**Напомене уз редован годишњи финансијски извештај
за годину завршену 31. децембра 2024. године**

3.10. Државна давања

Државна давања су помоћ државе у облику преноса средстава Предузећу по основу испуњења одређених услова који се односе на његово пословање.

Државна давања везана за покриће расхода или губитка признају се као приход обрачунског периода у ком су настали и повезани расходи, тј. на основу принципа сучељавања прихода и расхода.

Државно давање везано за покриће расхода који ће се десити у наредном периоду признаје се као одложени приход, тј. одлаже се на рачуну пасивних временских разграничења и признаје као приход у наредним обрачунским периодима.

Државна давања повезана са средствима евидентирају се као одложени приход, по номиналној вредности и признају се у приходе на систематичној и пропорционалној основи током употребног века средства на бази сучељавања са расходима за амортизацију.

3.11. Порез на добит

Текући порез

Порез на добитак представља износ који се обрачунава и плаћа у складу са прописима о опорезивању Републике Србије. Коначни износ обавезе пореза на добитак утврђује се применом пореске стопе од 15% на пореску основуцу утврђену у пореском билансу Предузећа. Пореска основуца приказана у пореском билансу укључује добитак приказан у званичном билансу успеха који се коригује за сталне разлике које су дефинисане прописима о опорезивању Републике Србије.

Републички прописи не предвиђају да се порески губици из текућег периода могу користити као основа за повраћај пореза плаћеног у претходним периодима. Међутим, губици из текућег периода могу се користити за умањење пореске основуце будућих обрачунских периода, али не дуже од 5 година.

Одложени порез

Одложени порез на добитак се обрачунава коришћењем методе утврђивања обавеза према билансу стања, за привремене разлике произашле између књиговодствене вредности средства и обавеза у финансијским извештајима и њихове одговарајуће пореске основуце коришћене у израчунавању опорезивог добитка. Одложене пореске обавезе се признају за све опорезиве привремене разлике, док се одложена пореска средства признају у мери у којој је вероватно да ће опорезиви добили бити расположиви за коришћење одбитних привремених разлика.

Одложени порез се обрачунава по пореским стопама за које се очекује да ће се примењивати у периоду када се средство реализује или обавеза измирује. Одложени порез се књижи на терет или у корист биланса успеха, осим када се односи на позиције које се књиже директно у корист или на терет осталог свеобухватног резултата, и у том случају се одложени порез такође распоређује у оквиру осталог свеобухватног резултата.

3.12. Примања запослених

Порези и доприноси на зараде и накнаде зарада

У складу са прописима који се примењују у Републици Србији, Предузеће је у обавези да плаћа доприносе државним фондовима којима се обезбеђује социјална сигурност запослених. Ове обавезе укључују доприносе за запослене на терет послодавца у износима обрачунатим по стопама прописаним релевантним законским прописима. Предузеће је, такође, обавезно да од бруто плата запослених обустави доприносе и да их, у име запослених, уплати тим фондовима. Доприноси на терет послодавца и доприноси на терет запосленог се књиже на терет расхода периода на који се односе.

**Напомене уз редован годишњи финансијски извештај
за годину завршену 31. децембра 2024. године**

Отпремнине

У складу са својим колективним уговором, Предузеће је у обавези да исплати накнаду запосленима приликом одласка у пензију, или у висини од три просечне зараде по запосленом у Републици Србији, или у висини од три просечно исплаћене зараде запосленог, или у висини од три просечно исплаћене зараде по запосленом у Предузећу, у зависности шта је повољније за запосленог.

Јубиларне награде

Предузеће је у обавези да исплати и јубиларне награде за 10, 20, 30, и 40 година непрекидног рада у Предузећу. Јубиларна награда се утврђује на основу износа просечне месечне зараде у Предузећу, остварене у месецу који претходи месецу исплате.

3.13. Приходи

Признавање прихода од уговора са купцима

Предузеће признаје приходе од продаје робе, производа и извршених услуга када изврши уговорену обавезу и када се изврши пренос контроле над робом и услугама. Код већине уговора, контрола над робом, производима и услугама прелази на купца у одређеној тачки у времену и накнада постаје безусловна јер је само потребно да прође одређено време пре него што доспе на наплату.

Приход се признаје у износу цене трансакције. Цена трансакције представља износ накнаде, за коју Предузеће очекује да има право у замену за пренос контроле над уговореном робом, производима или услугама на купца, искључујући износе који су наплаћени у име трећих лица.

Приход се приказује умањен за порез на додату вредност, повраћаје, рабате и попусте.

Приходи од продаје производа и робе

Предузеће производи и продаје дрвне сортименте.

Приходи од продатих производа и робе се признају када Предузеће пренесе контролу над производима и робом, односно када су исти испоручени купцу, када је купац стекао пуна дискрециона права над производима и робом и не постоје неиспуњене обавезе које могу утицати на прихватање производа и робе од стране купца. Испорука се није догодила све док се производи и роба не испоруче на назначено место, док се ризик губитка не пренесе на купца, а све док, или купац не прихвати производе и робу у складу са купопродајним уговором, или не истекну рокови за прихватање производа и робе, или док Предузеће не буде имало објективне доказе да су сви критеријуми за прихватање производа и робе испуњени.

Приходи од продаје са попустима се признају на основу цене наведене у уговору, умањене за процењене попусте на количину.

Приходи од накнаде за коришћење заштићеног подручја

Законом о накнадама за коришћење јавних добара уређују се накнаде за коришћење јавних добара, и то: обвезник плаћања, основица, висина, начин утврђивања и плаћања, припадност прихода од накнаде, као и друга питања од значаја за утврђивање и плаћање накнада за коришћење јавних добара. Приходи остварени од накнаде за коришћење заштићеног подручја припадају управљачу, односно Предузећу и уплаћују се на наменски текући рачун.

Накнада за коришћење заштићеног подручја плаћа се за:

1) обављање делатности у заштићеном подручју (делатност путничких агенција, тур-оператора, услуге резервације и пратеће активности; делатности ресторана и покретних угоститељских објеката; делатност трговине, занатских услуга; рударства; енергетике; саобраћаја и др.);

**Напомене уз редован годишњи финансијски извештај
за годину завршену 31. децембра 2024. године**

- 2) постављање викендица и других некомерцијалних објеката за одмор у заштићеном подручју;
- 3) употребу возила на моторни погон на заштићеном подручју;
- 4) одржавање туристичких, рекреативних, спортских и других манифестација и активности;
- 5) коришћење имена и знака заштићеног подручја;
- 6) посету заштићеном подручју, његовим деловима и објектима;
- 7) за заузеће простора за објекте који својим изгледом нарушавају својства заштићеног подручја, а који су у власништву правног лица, предузетника или физичког лица.

Обвезник накнаде за коришћење заштићеног подручја је корисник заштићеног подручја, односно лице које обавља послове или располаже непокретностима и другим стварима на заштићеном подручју, посећује заштићено подручје ради одмора, спорта, рекреације и сличних потреба и на други начин користи заштићено подручје. Највиши износи накнаде за коришћење заштићеног подручја по предметима утврђивања те накнаде, прописани су у Прилогу закона. Висину накнаде за коришћење заштићеног подручја својим актом утврђује управљач заштићеног подручја за предмете утврђивања накнаде које наплаћују на подручју којим управљају, највише до износа прописаних у Прилогу закона, што Предузеће регулише доношењем Одлуке о накнадама за коришћење заштићеног подручја Националног парка Тара.

Утврђивање накнаде за коришћење заштићеног подручја врши управљач заштићеног подручја решењем за календарску годину, односно сразмерно периоду коришћења, када је период коришћења краћи од календарске године.

Приходи од услуга

Приходи од услуга се признају у периоду у ком су услуге пружене према степену довршености трансакције на датум биланса.

Приходи од камата

Приходи од камата се признају на временски пропорционалној основи применом методе ефективне каматне стопе по основу свих дужничких инструмената, осим оних исказаних по фер вредности кроз биланс успеха. Ова метода разграничава, као део прихода од камате, све накнаде примљене између уговорних страна, које су саставни део ефективне каматне стопе, све остале премије или попусте.

Приход од камата на дужничке инструменте по фер вредности кроз биланс успеха, обрачунат по номиналној каматној стопи, признаје се као финансијских приход у билансу успеха.

Остали приходи

У оквиру осталих прихода исказују се добици који могу, али не морају да проистекну из уобичајених активности Предузећа. Добити представљају повећање економских користи Предузећа и као такви, по природи нису различити од других прихода.

3.14. Расходи

Пословни расходи

Пословни расходи обухватају трошкове условљене стварањем прихода од продаје и укључују набавну вредност продате робе, трошкове материјала и енергије, трошкове зарада, накнада зарада и остале личне расходе, трошкове амортизације, трошкове резервисања, и трошкове услуга пружене од стране трећих лица. Пословни расходи обухватају и опште трошкове као што су трошкови закупа, маркетинга, осигурања, платног промета, пореза и остали трошкови настали у текућем обрачунском периоду.

**Напомене уз редован годишњи финансијски извештај
за годину завршену 31. децембра 2024. године**

Расходи директног материјала односе се на сировине и материјал који су употребљени за израду производа. Расходи материјала поред директног материјала обухватају и расходе осталог материјала, резервних делова, горива и енергије.

Признавање расхода врши се истовремено са признавањем прихода ради којих су ти расходи настали (принцип узрочности прихода и расхода). Сви расходи признају се независно од плаћања.

Финансијски расходи

Финансијски расходи обухватају трошкове позајмљивања и остале финансијске расходе, који се евидентирају у билансу успеха периода на који се односе, у складу са начелом узрочности.

Трошкови позајмљивања се односе на камате и друге трошкове који настају у вези са позајмљивањем средстава. Трошкови позајмљивања који се могу непосредно приписати стицању, изградњи или изради средства које се оспособљава за употребу, укључују се у набавну вредност или цену коштања тог средства. Остали трошкови позајмљивања признају се као расход периода у коме су настали.

3.15. Накнадно установљене грешке

Исправка накнадно установљених материјално значајних грешака врши се преко рачуна нераспоређеног добитка из ранијих година, односно губитка ранијих година.

Материјално значајном грешком сматра се грешка која је у појединачном износу или у кумулативном износу са осталим грешкама, већа од 3% укупних прихода.

**4. КЉУЧНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПРОЦЕНЕ И ПРОСУЂИВАЊА У ПРИМЕНИ
РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА**

Састављање финансијских извештаја захтева од руководства Предузећа да врши процене и доноси претпоставке које могу да имају ефекта на презентоване вредности средстава и обавеза и обелодањивање потенцијалних потраживања и обавеза на дан састављања финансијских извештаја, као и прихода и расхода у току извештајног периода. Ове процене и претпоставке су засноване на претходном искуству, текућим и очекиваним условима пословања и осталим расположивим информацијама на дан састављања финансијских извештаја. Стварни резултати могу да се разликују од процењених износа.

Најзначајнија подручја која од руководства захтевају вршење процене и доношење претпоставки представљена су у даљем тексту:

4.1. Корисни век употребе некретнина, постројења и опреме

Предузеће процењује преостали корисни век некретнина, постројења и опреме на крају сваке пословне године. Процена корисног века некретнина, постројења и опреме је заснована на историјском искуству са сличним средствима, као и предвиђеним технолошким напретком и променама економских и индустријских фактора.

Уколико се садашња процена разликује од претходних процена, промене у пословним књигама Предузећа се евидентирају у складу са МРС 8 “Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке“. Ове процене могу да имају материјално значајан ефекат на књиговодствену вредност некретнина, постројења и опреме као и на износ амортизације текућег обрачунског периода.

**Напомене уз редован годишњи финансијски извештај
за годину завршену 31. децембра 2024. године**

4.2. Умањење вредности имовине

На дан извештавања, руководство Предузећа анализира вредности по којима су приказане некретнине, постројења и опрема. Уколико постоји индикација да је неко средство обезвређено, надокнадив износ те имовине се процењује како би се утврдио износ обезвређења. Уколико је надокнадиви износ неког средства процењен као нижи од вредности по којој је то средство приказано, постојећа вредност тог средства се умањује до висине надокнадиве вредности. Разматрање обезвређења захтева од руководства субјективно просуђивање у погледу токова готовине, стопа раста и дисконтних стопа за јединице које генеришу токове готовине, а које су предмет разматрања. Руководство верује да на датум извештавања надокнадива вредност некретнина, постројења и опреме достиже своју садашњу вредност.

4.3. Исправка вредности потраживања

Исправка вредности сумњивих и спорних потраживања је извршена на основу процењених губитака услед немогућности купаца да испуне своје обавезе у року који прелази рок толеранције наплативости потраживања. Процена руководства је заснована на старосној анализи потраживања од купаца, историјским отписима, кредитној способности купаца и променама у постојећим условима продаје. Ово укључује и претпоставке о будућем понашању купаца и очекиваној будућој наплати. Промене у условима пословања, делатности или околностима везаним за одређене купце могу да имају за последицу корекцију исправке вредности сумњивих и спорних потраживања обелодањене у приложеним финансијским извештајима.

4.4. Резервисање за трошкове обнављања шума

Предузеће врши дугорочна резервисања за трошкове обнављања (репродукцију) шума на основу Закона о шумама. Средства за репродукцију шума служе за одржавање и заштиту постојећих шума, обнављање посечених шума и отварање постојећих шума за експлоатацију. Резервисања се обрачунавају у износу од 15% на основицу коју чини тржишна вредност израђених дрвних сортимената на месту сече.

4.5. Резервисања по основу отпремнина и јубиларних награда

Трошкови утврђених накнада запосленима након одласка у пензију након испуњених законских услова утврђују се применом актуарске процене. Актуарска процена укључује процену дисконтне стопе, будућих кретања зарада и будућих повећања накнаде по одласку у пензију. Свеобухватну актуарску процену потребну за израчунавање обавезе по основу отпремнина приликом одласка у пензију врши независни проценитељ.

За потребе процене резервисања у недостатку поузданијих показатеља примењује се референтна стопа НБС као дисконтна стопа, која је актуелна у моменту увођења резервисања.

Настали актуарски добици/губици приликом поновне процене резервисања приликом одласка у пензију се признају у оквиру осталог укупног резултата. Приликом обрачуна резервисања не узима се у обзир претпоставка морталитета, али се узима у обзир претпостављена флукуација запослених. Флукуација запослених се утврђује на основу просека уз уважавање сопствених искустава, као и очекивања у наредном периоду. Због дугорочне природе ових планова, значајне неизвесности утичу на исход процене. Претпоставке актуарског обрачуна су обелодањене у Напомени 21 уз финансијске извештаје.

Предузеће није извршило актуарску процену садашње вредности обавеза за јубиларне награде и није формирало резервисање по том основу. Руководство Предузећа верује да таква резервисања, уколико би била процењена, не би могла да имају материјално значајан ефекат на финансијске извештаје Предузећа.

**Напомене уз редован годишњи финансијски извештај
за годину завршену 31. децембра 2024. године**

4.6. Резервисање по основу судских спорова

Предузеће је укључено у одређени број судских спорова који проистичу из његовог свакодневног пословања и односе се на комерцијална и уговорна питања, а која се решавају или разматрају у току регуларног пословања. Предузеће редовно процењује вероватноћу негативних исхода ових питања, као и износе вероватних или разумних процена губитака.

Руководство Предузећа процењује да расходи настали по основу судских спорова нису материјално значајни, те стога није извршен обрачун резервисања по основу судских спорова.

4.7. Одложена пореска средства

Одложена пореска средства признају се на све неискоришћене пореске кредите до мере до које је извесно да је ниво очекиваних будућих опорезивих добитака довољан да се неискоришћени порески кредити могу искористити. Значајна процена од стране руководства Предузећа је неопходна да би се утврдио износ одложених пореских средстава која се могу признати, на основу периода настанка и висине будућих опорезивих добитака и стратегије планирања пореске политике.

5. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА

5.1. Финансијски инструменти

Основни финансијски инструменти Предузећа су потраживања од купаца по основу продаје, друга потраживања у оквиру којих су исказана и потраживања од купаца за накнаду за коришћење заштићеног подручја Националног парка, краткорочни финансијски пласмани и готовина и готовински еквиваленти, који настају директно из пословања Предузећа, као и дугорочне обавезе, краткорочне финансијске обавезе, обавезе из пословања, и остале краткорочне обавезе, чија је основна намена финансирање текућег пословања Предузећа.

Категорије финансијских инструмената

Књиговодствена вредност финансијских инструмената Предузећа по валутама (нето од исправке вредности) на дан 31. децембра 2024. и 31. децембра 2023. године приказана је у следећој табели:

	У хиљадама РСД					
	РСД 2024.	ЕУР 2024.	Укупно 2024.	РСД 2023.	ЕУР 2023.	Укупно 2023.
Финансијска средства						
<i>Обртна средства</i>						
Потраживања по основу продаје	30.438	-	30.438	23.060	-	23.060
Друга потраживања	16.843	-	16.843	13.549	-	13.549
Краткорочни финансијски пласмани	1.000	-	1.000	1.000	-	1.000
Готовина и готовински еквиваленти	19.397	-	19.397	4.627	-	4.627
	67.678	-	67.678	42.236	-	42.236
Финансијске обавезе						
<i>Дугорочне обавезе</i>						
Дугорочне обавезе по основу лизинга	-	740	740	-	1.528	1.528
<i>Краткорочне обавезе</i>						
Краткорочне финансијске обавезе	13.931	786	14.717	13.632	765	14.397
Обавезе из пословања	38.357	-	38.357	36.162	-	36.162
Остале краткорочне обавезе	22.054	-	22.054	20.462	-	20.462
	74.342	1.526	75.868	70.256	2.293	72.549

**Напомене уз редован годишњи финансијски извештај
за годину завршену 31. децембра 2024. године**

5.2. Циљеви и политике везани за управљања финансијским ризицима

Предузеће је у свом редовном пословању у различитом обиму изложено одређеним финансијским ризицима и то: тржишном ризику (девизни и каматни), кредитном ризику и ризику ликвидности. Управљање ризицима у Предузећу је усмерено на минимизирање потенцијалних негативних утицаја на финансијску позицију и пословање Предузећа у ситуацији непредвидивости финансијских тржишта. Управљање ризицима обавља директор Предузећа. Предузеће не користи посебне финансијске инструменте као заштиту од ризика, обзиром да у Републици Србији такви инструменти нису уобичајени, нити постоји организовано тржиште таквих инструмената у Републици Србији.

5.3. Тржишни ризик

У свом пословању Предузеће је изложено финансијским ризицима од промена курсева страних валута и промена каматних стопа. Изложеност тржишном ризику се сагледава преко анализе сензитивности. Није било значајних промена у изложености Предузећа тржишном ризику, нити у начину на који Предузеће управља тим ризиком или мери тај ризик.

Девизни ризик

Изложеност Предузећа ризику од промене курсева страних валута првенствено се односи на дугорочне обавезе и краткорочне финансијске обавезе, деноминирани у ЕУР.

Књиговодствена вредност монетарних средстава и обавеза Предузећа, деноминирани у ЕУР је следећа:

	У хиљадама РСД	
	31. децембар 2024.	31. децембар 2023.
Финансијска средства		
Готовина и готовински еквиваленти	-	-
	-	-
Финансијске обавезе		
Дугорочне обавезе по основу лизинга	740	1.528
Краткорочне финансијске обавезе	786	765
	1.526	2.293

У следећој табели приказана је осетљивост Предузећа на апресијацију и депресијацију РСД за 10% у односу на ЕУР. Стопа осетљивости од 10% представља процену руководства Предузећа у погледу могућих промена курса РСД у односу на ЕУР.

	У хиљадама РСД	
	31. децембар 2024.	31. децембар 2023.
- ЕУР	(153)	(229)
Резултат текућег периода	(153)	(229)

Негативан број из табеле указује на смањење резултата текућег периода у случају када динар девалвира у односу на ЕУР. У случају јачања динара од 10%, утицај на резултат текућег периода био би супротан.

Ризик од промене каматних стопа

Предузеће је изложено ризику од промене каматних стопа на средства и обавезе код којих је каматна стопа варијабилна. Овај ризик зависи од финансијског тржишта, те Предузеће нема на располагању инструменте којим би ублажило његов утицај.

**Напомене уз редован годишњи финансијски извештај
за годину завршену 31. децембра 2024. године**

Књиговодствена вредност финансијских средстава и обавеза на крају посматраног периода груписана према степену ризика од промене камата дата је у следећем прегледу:

	У хиљадама РСД	
	31. децембар 2024.	31. децембар 2023.
Финансијска средства		
<i>Некаматносна</i>		
Потраживања по основу продаје	30.438	23.060
Друга потраживања	16.843	13.549
Краткорочни финансијски пласмани	1.000	1.000
Готовина и готовински еквиваленти	19.397	4.627
	67.678	42.236
Финансијске обавезе		
<i>Некаматносне</i>		
Обавезе из пословања	38.357	36.162
Остале краткорочне обавезе	22.054	20.462
	60.411	56.624
<i>Фиксна каматна стопа</i>		
Дугорочне обавезе по основу лизинга	740	1.528
Краткорочне финансијске обавезе	14.717	765
	15.457	2.293
<i>Варијабилна каматна стопа</i>		
Краткорочне финансијске обавезе	-	13.632
	75.868	72.549

Из приказане табеле се види да Предузеће на дан 31.12. 2024. године није изложено ризику од промене каматних стопа, обзиром да нема ни финансијска средства, ни финансијске обавезе са варијабилном каматном стопом (2023. године, промена каматне стопе утицала би на (нижи)/виши добитак за РСД 136 хиљада).

	У хиљадама РСД			
	31. децембар 2024.		31. децембар 2023.	
	+1%	-1%	+1%	-1%
Краткорочне финансијске обавезе	-	-	(136)	136
	-	-	(136)	136

5.4. Кредитни ризик

Управљање потраживањима од купаца

Предузеће је изложено кредитном ризику који представља ризик да дужници неће бити у могућности да дуговања према Предузећу измире у целини и на време, што би имало за резултат финансијски губитак за Предузеће. Изложеност Предузећа овом ризику ограничена је на потраживања од купаца по основу продаје и на друга потраживања за накнаду за коришћење заштићеног подручја Националног парка.

Кредитни ризик условљен је кредитном способношћу купца - дужника и његовом уредношћу у извршавању обавеза према Предузећу, као и квалитетом инструмената обезбеђења наплате. Изложеност Предузећа кредитном ризику зависи највише од индивидуалних карактеристика сваког појединачног купца.

За одмеравање кредитних губитака Предузеће користи исправку вредности потраживања и то за износ доспелих потраживања која нису наплаћена у периоду од 60 дана од датума доспећа за плаћање, а за недоспела потраживања и потраживања код којих је од рока доспећа прошло мање од 60 дана врши се процена постојања очекиваних кредитних губитака и сходно индиректно обезвређење истих.

**Напомене уз редован годишњи финансијски извештај
за годину завршену 31. децембра 2024. године**

Недоспела потраживања по основу продаје на дан 31.12.2024. године износе РСД 30.438 хиљада (2023. година РСД 23.060 хиљада), а недоспела друга потраживања за накнаду за коришћење заштићеног подручја Националног парка износе РСД 15.044 хиљада (2023. година РСД 12.357 хиљада).

Потраживања од купаца по основу продаје доспевају углавном у року до 45 дана након датума фактуре, у зависности од уговорених рокова плаћања. Просечно време наплате ових потраживања у 2024. години износи 24 дана (2023. година – 13 дана).

Друга потраживања за накнаду за коришћење заштићеног подручја Националног парка утврђују се годишњим решењем, а доспевају за наплату тромесечно. Просечно време наплате ових потраживања у 2024. години износи 81 дан (2023. година – 90 дана).

Старосна структура неисправљених потраживања по основу продаје и других потраживања по основу нанате за коришћење заштићеног подручја Националног парка, представљена је у следећој табели:

	У хиљадама РСД	
	Потраживања по основу продаје	Друга потраживања за накнаду
- мање од 30 дана	8.606	15.044
- од 31 до 60 дана	21.832	0
	30.438	15.044

Управљање обавезама према добављачима

Обавезе према добављачима на дан 31.12.2024. године износе РСД 38.357 хиљада (2023. година РСД 36.162 хиљада). Добављачи по основу формираног потраживања не обрачунавају камату за евентуално кашњење приликом измиривања доспелих обавеза од стране Предузећа. Просечно време измиривања обавеза према добављачима у 2024. години износи 105 дана (2023. година - 105 дана).

5.5. Ризик ликвидности

Руководство Предузећа управља ризиком ликвидности на начин који му обезбеђује да Предузеће у сваком тренутку испуњава све своје обавезе. Предузеће управља ризиком ликвидности одржавајући одговарајуће новчане резерве, праћењем планираних и стварних новчаних токова и одржавањем адекватног односа доспећа финансијских средстава и обавеза.

Следећа табела представља анализу финансијских обавеза Предузећа према уговореним условима плаћања. Износи приказани у табели представљају уговорене недисконтоване новчане токове. Износи који доспевају за наплату у року од 12 месеци једнаки су њиховим књиговодственим износима, будући да ефекат дисконтовања није материјално значајан.

	У хиљадама РСД			
	До 1 године	Од 1 до 2 година	Од 2 до 5 година	Укупно
31. децембар 2024. године				
Дугорочне обавезе по основу лизинга	-	740	-	740
Краткорочне финансијске обавезе	14.717	-	-	14.717
Обавезе из пословања	38.357	-	-	38.357
Остале краткорочне обавезе	22.054	-	-	22.054
	75.128	740	-	75.868
31. децембар 2023. године				
Дугорочне обавезе по основу лизинга	-	1.528	-	1.528
Краткорочне финансијске обавезе	14.397	-	-	14.397
Обавезе из пословања	36.162	-	-	36.162
Остале краткорочне обавезе	20.462	-	-	20.462
	71.021	1.528	-	72.549

**Напомене уз редован годишњи финансијски извештај
за годину завршену 31. децембра 2024. године**

5.6. Управљање ризиком капитала

Циљ управљања капиталом је да Предузеће задржи способност да настави да послује по принципу сталности пословања у предвидљивој будућности, како би власницима капитала обезбедило повраћај (профит), а користи осталим заинтересованим странама, као и да би очувало оптималну структуру капитала са циљем да смањи трошкове капитала.

Предузеће анализира капитал кроз показатељ задужености. Овај показатељ израчунава се као однос нето задужености и укупног капитала. Нето задуженост се обрачунава тако што се укупне финансијске обавезе (краткорочне и дугорочне) умање за готовину и готовинске еквиваленте. Укупан капитал представља збир свих категорија капитала приказаних у билансу стања.

Показатељи задужености Предузећа за 2024. и 2023. годину су:

	У хиљадама РСД	
	31. децембар 2024.	31. децембар 2023.
1. Дуговање (дугорочне и краткорочне обавезе)	75.868	72.549
2. Минус: Готовина и готовински еквиваленти	(19.397)	(4.627)
3. Нето задуженост (1-2)	56.471	67.922
4. Укупан капитал	8.113.893	8.108.641
Рацио укупног дуговања према капиталу (3:4)	0,01	0,01

5.7. Фер вредност финансијских инструмената

Следећа табела представља садашњу вредност финансијских средстава и финансијских обавеза и њихову фер вредност на дан 31.12.2024. године и 31.12.2023. године:

	У хиљадама РСД			
	Књиговодст- вена вредност 2024.	Фер вредност 2024.	Књиговодст- вена вредност 2023.	Фер вредност 2023.
Финансијска средства				
Потраживања по основу продаје	30.438	30.438	23.060	23.060
Друга потраживања	16.843	16.843	13.549	13.549
Краткорочни финансијски пласмани	1.000	1.000	1.000	1.000
Готовина и готовински еквиваленти	19.397	19.397	4.627	4.627
	67.678	67.678	42.236	42.236
Финансијске обавезе				
Дугорочне обавеза по основу лизинга	740	740	1.528	1.528
Краткорочне финансијске обавезе	14.717	14.717	14.397	14.397
Обавезе из пословања	38.357	38.357	36.162	36.162
Остале краткорочне обавезе	22.054	22.054	20.462	20.462
	75.868	75.868	72.549	72.549

Књиговодствена вредност потраживања по основу продаје, других потраживања, краткорочних финансијских пласмана, готовине и готовинских еквивалената, краткорочних финансијских обавеза, обавеза из пословања и осталих краткорочних обавеза, сматра се да је једнака фер вредности услед њихове краткорочне природе. За дугорочне обавезе, фер вредност не одступа значајно од њихове књиговодствене вредности.

**Напомене уз редован годишњи финансијски извештај
за годину завршену 31. децембра 2024. године**

6. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА

	У хиљадама РСД	
	Софтвер и остала права	Укупно нематеријална имовина
Набавна вредност		
Стање 31. децембра 2022.	467	467
Нове набавке	-	-
Стање 31. децембра 2023.	467	467
Нове набавке	980	-
Стање 31. децембра 2024.	1.447	
Исправка вредности		
Стање 31. децембра 2022.	267	267
Амортизација за 2023. годину	28	28
Стање 31. децембра 2023.	295	295
Амортизација за 2024. годину	29	29
Стање 31. децембра 2024.	324	324
Садашња вредност 31.12.2023.	172	172
Садашња вредност 31.12.2024.	1.123	1.123

На дан биланса Предузеће нема потпуно амортизованих ставки нематеријалне имовине.

Напомене уз редован годишњи финансијски извештај
за годину завршену 31. децембра 2024. године

7. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА

	У хиљадама РСД								УКУПНО
	Земљиште	Грађевински објекти	Земљиште и грађевински објекти	Постројења и опрема	Инвести- ционе некретнине	НПО узети у лизинг	НПО у припреми	НПО узети у лизинг и НПО у припреми	
Набавна вредност									
Стање 31. децембра 2022.	16.065	570.711	586.776	231.330	24.719	4.479	845	5.324	848.149
Нове набавке и дати аванси	-	-	-	-	-	-	35.374	35.374	35.374
Пренос са средстава у припреми	-	23.377	23.377	12.448	-	-	(35.825)	(35.825)	-
Пренос између група	-	(1.304)	(1.304)	-	1.156	-	-	-	(148)
Процена инвестиционих некретнина	-	-	-	-	1.109	-	-	-	1.109
Отуђивање и расходовање	-	(65)	(65)	(440)	-	-	-	-	(505)
Остале промене	-	(84.907)	(84.907)	-	-	-	-	-	(84.907)
Стање 31. децембра 2023.	16.065	507.812	523.877	243.338	26.984	4.479	394	4.873	799.072
Нове набавке и дати аванси	-	4.456	4.456	-	-	-	12.198	12.198	16.654
Пренос са средстава у припреми	-	5.123	5.123	6.832	-	-	(11.955)	(11.955)	-
Пренос између група	-	(5.365)	(5.365)	-	4.739	-	-	-	(626)
Отуђивање и расходовање	-	-	-	(1.404)	-	-	-	-	(1.404)
Стање 31. децембра 2024.	16.065	512.026	528.091	248.766	31.723	4.479	637	5.116	813.696
Исправка вредности									
Стање 31. децембра 2022.	-	234.872	234.872	68.802	-	1.514	-	1.514	305.188
Амортизација за 2023. годину	-	8.817	8.817	11.723	-	757	-	757	21.297
Пренос између група	-	(148)	(148)	-	-	-	-	-	(148)
Процена грађевинских објеката	-	(7.928)	(7.928)	-	-	-	-	-	(7.928)
Отуђивање и расходовање	-	(22)	(22)	(380)	-	-	-	-	(402)
Остале промене	-	(84.907)	(84.907)	-	-	-	-	-	(84.907)
Стање 31. децембра 2023.	-	150.684	150.684	80.145	-	2.271	-	2.271	233.100
Амортизација за 2024. годину	-	9.222	9.222	9.123	-	757	-	757	19.102
Пренос између група	-	(626)	(626)	-	-	-	-	-	(626)
Отуђивање и расходовање	-	-	-	(1.218)	-	-	-	-	(1.218)
Остале промене (метод замене)	-	2.567	2.567	-	-	-	-	-	2.567
Стање 31. децембра 2024.	-	161.847	161.847	88.050	-	3.028	-	3.028	252.925
Садашња вредност 31.12.2023.	16.065	357.128	373.193	163.193	26.984	2.208	394	2.602	565.972
Садашња вредност 31.12.2024.	16.065	350.179	366.244	160.716	31.723	1.451	637	2.088	560.771

**Напомене уз редован годишњи финансијски извештај
за годину завршену 31. децембра 2024. године**

На дан 31. децембра 2024. године бруто вредност потпуно амортизоване опреме која је у употреби износи РСД 1.290 хиљада.

На дан 31. децембра 2023. године, Предузеће нема непокретности ни опрему под хипотеком или залогом успостављеним ради обезбеђења уредног измирења својих финансијских обавеза.

Процена фер вредности инвестиционих некретнина на дан 31.12.2024. године, извршена је од стране комисије формиране решењем директора, при чему је утврђено да није било промена фер вредности у односу на претходну годину.

8. БИОЛОШКА СРЕДСТВА

	У хиљадама РСД	
	31. децембар 2024.	31. децембар 2023.
Шуме		
Почетно стање 1. јануар	7.841.156	7.838.582
Усклађивање фер вредности (напомена 34)	1.211	2.574
	7.842.367	7.841.156

9. ЗАЛИХЕ

	У хиљадама РСД	
	31. децембар 2024.	31. децембар 2023.
Материјал, резервни делови, алат и ситан инвентар		
- Материјал	2.334	2.683
- Резервни делови	2.084	1.349
- Алат и ситан инвентар	1.902	1.581
	6.320	5.613
Недовршена производња и готови производи		
- Недовршена производња	36	1.753
- Готови производи	64.043	47.649
	64.079	49.402
Роба		
- Роба у магацину	1.665	1.834
- Роба у малопродаји	865	726
	2.530	2.560
Плаћени аванси за залихе и услуге у земљи		
- плаћени аванси за залихе	6	-
- плаћени аванси за услуге	185	508
	191	508
	73.120	58.083

Повећање/(смањење) вредности недовршене производње и готових производа исказује се у оквиру пословних прихода у билансу успеха.

**Напомене уз редован годишњи финансијски извештај
за годину завршену 31. децембра 2024. године**

10. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ

	У хиљадама РСД	
	31. децембар 2024.	31. децембар 2023.
Потраживања од купаца у земљи		
- Купци у земљи за производе, услуге и робу	48.301	30.295
- Купци у земљи-физичка лица-накнаде	334	702
- Купци у земљи-физичка лица	9.322	9.028
- Купци у земљи-расадник	13	9
	<u>57.970</u>	<u>40.034</u>
Минус: Исправка вредности потраживања од купаца	(27.532)	(16.974)
	<u>30.438</u>	<u>23.060</u>

Промене на исправци вредности потраживања од купаца у земљи:

	У хиљадама РСД	
	31. децембар 2024.	31. децембар 2023.
Стање 01. јануара	16.974	11.535
Повећање исправке на терет расхода периода (напомена 44)	11.318	5.857
Отпис потраживања	(760)	(418)
Стање 31. децембра	<u>27.532</u>	<u>16.974</u>

11. ОСТАЛА КРАТКОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА

	У хиљадама РСД	
	31. децембар 2024.	31. децембар 2023.
Остала потраживања		
<i>Друга потраживања</i>		
Потраживања од запослених	388	437
Потраживања за накнаде зарада које се рефундирају	1.411	755
Потраживања за приходе по посебним прописима(накнада за коришћење заштићеног подручја Националног парка)	<u>20.484</u>	<u>16.469</u>
	22.284	17.661
Минус: Исправка потраживања за накнаде за коришћење заштићеног подручја Националног парка	(5.440)	(4.112)
	<u>16.843</u>	<u>13.549</u>
<i>Порез на додату вредност</i>	-	33
	<u>16.843</u>	<u>13.582</u>
Потраживања за више плаћен порез на добит	<u>313</u>	<u>1.557</u>
	<u>17.156</u>	<u>15.139</u>

Промене на исправци вредности накнаде за коришћење заштићеног подручја:

	У хиљадама РСД	
	31. децембар 2024.	31. децембар 2023.
Стање 01. јануара	4.112	4.415
Повећање исправке на терет расхода периода (напомена 44)	1.328	-
Остале промене	-	(303)
Стање 31. децембра	<u>5.440</u>	<u>4.112</u>

**Напомене уз редован годишњи финансијски извештај
за годину завршену 31. децембра 2024. године**

Потраживања за накнаду за коришћење заштићеног подручја Националног парка ТАРА су до 2018. године била евидентирана на основу издатих фактура у оквиру потраживања од купаца, а од марта 2019. године иста се евидентирају на основу издатих Решења од стране Предузећа као потраживања за приходе по посебним прописима. Накнада се уплаћује на посебан рачун Предузећа број 205-220808-77 а средства остварена од накнаде се користе за заштиту, развој и унапређење Националног парка.

12. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	У хиљадама РСД	
	31. децембар 2024.	31. децембар 2023.
Краткорочни кредити, зајмови и пласмани у земљи		
.. – бескаматно дат зајам правном лицу	1.000	1.000
	1.000	1.000

13. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА

	У хиљадама РСД	
	31. децембар 2024.	31. децембар 2023.
Текући (пословни) рачуни	19.387	4.627
Благајна	10	-
	19.397	4.627

14. КРАТКОРОЧНА АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

	У хиљадама РСД	
	31. децембар 2024.	31. децембар 2023.
Разграничени трошкови осигурања	1.475	1.035
Унапред плаћени трошкови	704	770
	2.179	1.805

15. ОСНОВНИ КАПИТАЛ

Основни капитал ЈП “Национални парк Тара”, Бајина Башта, у износу од РСД 7.949.672 хиљада (2023. година РСД 7.949.672 хиљада) обухвата државни капитал у износу од РСД 7.937.323 хиљада (2023. година РСД 7.937.323 хиљада) и остали основни капитал у износу од РСД 12.349 хиљада (2023. година РСД 12.349 хиљада).

Предузеће нема код АПР-а регистрован уплаћени државни капитал. Код АПР-а регистрован је само уписани неновчани капитал у износу од РСД 8.151.671 хиљада, а на основу Решења број БД 2508/2015 од 15. јануара 2015. године. Висина регистрованог уписаног капитала од РСД 8.151.671 хиљада, утврђена је Одлуком о усклађивању пословања Јавног предузећа “Национални парк Тара” са Законом о јавним предузећима, 05 број 023-4191/2013 од 20. маја 2013. године (“Службени гласник РС“, бр. 46/13), која је донета од стране Владе Републике Србије као оснивача Предузећа.

Остали основни капитал представља облик капитала који је пренет из ванпословних извора у пословне изворе.

**Напомене уз редован годишњи финансијски извештај
за годину завршену 31. децембра 2024. године**

16. РЕЗЕРВЕ

	У хиљадама РСД	
	31. децембар 2024.	31. децембар 2023.
Статутарне и друге резерве	114.672	106.757
	114.672	106.757

Статутарне и друге резерве обухватају резерве које су формиране ранијих година по тада важећим прописима (законске резерве), као и резерве које је Предузеће, након престанка законске обавезе, формирало расподелом добити.

Промене на статутарним и другим резервама у току 2024. и 2023. године су:

	У хиљадама РСД	
	2024.	2023.
Стање на почетку године	106.757	103.301
Повећање из расподеле добити (напомена 19)	7.915	3.456
	114.672	106.757

17. ПОЗИТИВНЕ РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ И НЕРЕАЛИЗОВАНИ ДОБИЦИ ПО ОСНОВУ ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА

	У хиљадама РСД	
	31. децембар 2024.	31. децембар 2023.
Позитивне ревалоризационе резерве	22.068	22.068
	22.068	22.068

Позитивне ревалоризационе резерве обухватају позитиван ефекат промене фер вредности некретнина.

Промене на ревалоризационим резервама у току 2024. и 2023. године су:

	У хиљадама РСД	
	2024.	2023.
Стање на почетку године	22.068	15.661
Ефекат процене фер вредности зграда и других грађевинских објеката (напомена 7)	-	7.928
Одложене пореске обавезе по основу процене	-	(1.189)
Остале промене	-	(332)
	22.068	22.068

18. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ГУБИЦИ ПО ОСНОВУ ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА

	У хиљадама РСД	
	31. децембар 2024.	31. децембар 2023.
Актуарски губици по основу резервисања за отпремнине приликом одласка у пензију	10.693	9.308
	10.693	9.308

**Напомене уз редован годишњи финансијски извештај
за годину завршену 31. децембра 2024. године**

Промене на нерелизованим губицима у току 2024. и 2023. године су:

	У хиљадама РСД	
	2024.	2023.
Стање на почетку године	9.308	8.945
Актуарски губитак текуће године (напомена 20)	1.838	427
Одложена пореска средства на актуарски губитак текуће године (напомена 29)	(276)	(64)
Укидање признатих актуарских губитака на терет нераспоређене добити ранијих година(напомена 19)	(177)	-
	<u>10.693</u>	<u>9.308</u>

19. НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК

	У хиљадама РСД	
	31. децембар 2024.	31. децембар 2023.
Нераспоређени добитак ранијих година	23.444	23.621
Нераспоређени добитак текуће године	<u>14.730</u>	<u>15.831</u>
	<u>38.174</u>	<u>39.452</u>

Промене на нераспоређеном добитку у току 2024. и 2023. године су:

	У хиљадама РСД	
	2024.	2023.
Стање на почетку године	39.452	30.532
Издавања за оснивача (50%)	(7.916)	(3.456)
Издавања у статутарне и друге резерве (50%)	(7.915)	(3.455)
Укидања признатих актуарских губитака ранијих година(напомена 18)	(177)	-
<i>Нераспоређени добитак ранијих година</i>	<u>23.444</u>	<u>23.621</u>
<i>Нето добитак периода</i>	<u>14.730</u>	<u>15.831</u>
	<u>38.174</u>	<u>39.452</u>

Надзорни одбор Предузећа донео је 28.10.2024. године Одлуку Број: 1269/2 о расподели добити за 2023. годину у износу од РСД 15.831 хиљада, и то 50% за оснивача у износу од РСД 7.916 хиљада, и 50% у резерве у оквиру капитала Предузећа у износу од РСД 7.915 хиљада. На ову Одлуку, Влада Републике Србије као оснивач, дала је сагласност Решењем 05 Број: 41-12585/2024 од 20.12.2024. године. Уплата оснивачу извршена је у периоду од 4.06. – 6.11.2024. године у целокупном износу од РСД 7.916 хиљада.

20. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА

	У хиљадама РСД	
	31. децембар 2024.	31. децембар 2023.
Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених		
- Резервисања за отпремнине приликом одласка у пензију	18.457	16.858
Остала дугорочна резервисања		
- Резервисања за трошкове обнављања природних богатстава-шума	<u>55.832</u>	<u>54.506</u>
	<u>74.289</u>	<u>71.364</u>

**Напомене уз редован годишњи финансијски извештај
за годину завршену 31. децембра 2024. године**

Промене на дугорочним резервисањима у току 2024. и 2023. године су:

	У хиљадама РСД					
	Резервисања за отпремнине за одлазак у пензију		Резервисања за трошкове обнављања природних богатстава		Укупно	
	2024.	2023.	2024.	2023.	2024.	2023.
Стање на почетку године	16.858	15.709	54.506	43.199	71.364	58.908
Додатна резервисања на терет расхода периода (напомена 40)	1.479	1.378	29.002	37.409	30.481	38.787
Актуарски губитак (напомена 18)	1.838	427	-	-	1.838	427
Искоришћени резервисања у току периода	(1.718)	(655)	(27.676)	(26.102)	(29.394)	(26.757)
Заокружење	-	(1)	-	-	-	(1)
Стање на крају године	18.457	16.858	55.832	54.506	74.289	71.364

а) Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених

Резервисања за отпремнине за одлазак у пензију се одмеравају по садашњој вредности очекиваних будућих одлива применом дисконтне стопе која одражава камату на висококвалитетне хартије од вредности које су исказане у валути у којој ће обавезе за пензије бити плаћене. Имајући у виду да у Републици Србији не постоји развијено тржиште за овакве обвезнице, коришћена је дисконтна стопа НБС.

На дан биланса 31. децембра 2024. године, примењена је дисконтна стопа у висини од 4,0%, иако је референтна каматна стопа НБС износила 5,75%, из разлога што се у дужем периоду очекује пад каматних стопа.

Основне актуарске претпоставке које су коришћене приликом израчунавања резервисања за отпремнине за одлазак у пензију, су:

	у РСД	
	2024.	2023.
Дисконтна стопа	4,00%	4,00%
Процењена стопа раста просечне зараде	1,00%	1,00%
Проценат флукуације	30,00%	30,00%
Износ отпремнине у моменту резервисања	401.219,70	350.580,60
Износ отпремнине у претходном периоду	350.580,60	304.844,10
Укупан број запослених на дан 31.12. текуће године	185	196
Трошак текуће услуге рада	873.231,24	776.095,82
Трошак камате	605.593,74	602.154,35
Актуарски (добитак)/губитак	1.838.808,14	425.994,33

Анализа осетљивости у складу са MPC 19

1. Промена дисконтне стопе за 1% при непромењеним осталим претпоставкама

Уколико бисмо претпоставили промену дисконтне стопе за 1%, износ промене обавезе за резервисања се може приказати на следећи начин:

Табела за анализу осетљивости

Дисконтна стопа			Ефекат смањења дисконтне стопе	Ефекат повећања дисконтне стопе
4,0%	3,0%	5,0%	+11,14%	-9,56%

Обрачун резервисања на дан 31.12.2024. године урађен је уз претпостављену процењену дисконтну стопу од 4,0%.

**Напомене уз редован годишњи финансијски извештај
за годину завршену 31. децембра 2024. године**

Анализа осетљивости показује да смањење дисконтне стопе од 1% узрокује просечно повећање обрачунаог износа обавезе за резервисања за 11,14%, док повећање дисконтне стопе за 1% узрокује просечно смањење обрачунаог износа обавезе за резервисање за 9,56%.

2. Промена *процењене стопе раста зарада* за 1% при непромењеним осталим претпоставкама

Уколико бисмо претпоставили промену процењене стопе раста зарада за 1%, износ промене обавезе за резервисања се може приказати на следећи начин:

Табела за анализу осетљивости

Процењена стопа раста зараде			Ефекат смањења процењене стопе раста зарада	Ефекат повећања процењене стопе раста зарада
1,0%	0,0%	2,0%	-9,91%	+11,38%

Обрачун резервисања на дан 31.12.2024. године урађен је уз претпостављену процењену стопу раста зарада од 1,0%.

Анализа осетљивости показује да смањење процењене стопе раста зарада од 1% узрокује просечно смањење обрачунаог износа обавезе за резервисања за 9,91%, док повећање процењене стопе раста зарада за 1% узрокује просечно повећање обрачунаог износа обавезе за резервисање за 11,38%.

3. Промена *процењене флукуације* за 1% при непромењеним осталим претпоставкама

Уколико бисмо претпоставили промену процењене флукуације за 1%, износ промене обавезе за резервисања се може приказати на следећи начин:

Табела за анализу осетљивости

Процењена флукуација			Ефекат смањења процењене флукуације	Ефекат повећања процењене флукуације
30,0%	29,0%	31,0%	+1,43%	-1,43%

Обрачун резервисања на дан 31.12.2024. године урађен је уз претпостављену процењену флукуацију од 30,0%.

Анализа осетљивости показује да смањење процењене флукуације од 1% узрокује просечно повећање обрачунаог износа обавезе за резервисања за 1,43%, док повећање процењене флукуације за 1% узрокује просечно смањење обрачунаог износа обавезе за резервисање за 1,43%.

б) Резервисања за трошкове обнављања природних богатстава

Дугорочна резервисања за трошкове обнављања природних богатстава обухватају резервисања за обнављање (репродукцију) шума, која се формирају у складу са Законом о шумама. Средства за репродукцију шума служе за одржавање и заштиту постојећих шума, обнављање посечених шума и отварање постојећих шума за експлоатацију. Резервисања се обрачунавају у износу од 15% на основицу коју чини тржишна вредност израђених дрвних сортимената на месту сече.

**Напомене уз редован годишњи финансијски извештај
за годину завршену 31. децембра 2024. године**

21. ДУГОРОЧНИ КРЕДИТИ, ЗАЈМОВИ И ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ЛИЗИНГА У ЗЕМЉИ

	У хиљадама РСД	
	31. децембар 2024.	31. децембар 2023.
Дугорочне обавезе по основу лизинга-закупа имовине са правом коришћења		
- обавезе према правном лицу	1.526	2.293
- Текуће доспеће (напомена 23)	(786)	(765)
	740	1.528

Дугорочне обавезе по основу закупа имовине са правом коришћења од РСД 740 хиљада (2023. година РСД 1.528 хиљада) обухватају обавезу према закуподавцу ПТ “АСВ ДРИНА“ ДОО, Бајина Башта, за закуп пословног простора за лагере дрвних сортимената по Уговору о закупу од 15.04.2008. године и Анексу I Уговора о закупу од 30.11.2021. године. Према Уговору и Анексу закуп је уговорен на период до 30.11.2026. године, у износу месечне закупнине од ЕУР 700,00 са ПДВ-ом, рачунато у динарској противвредности по средњем курсу НБС.

22. ДУГОРОЧНИ ОДЛОЖЕНИ ПРИХОДИ И ПРИМЉЕНЕ ДОНАЦИЈЕ

	У хиљадама РСД	
	31. децембар 2024.	31. децембар 2023.
Дугорочни одложени приходи и примљене донације:		
- државна додељивања	183.115	167.431
- донације из иностранства	15.037	15.884
	198.152	183.315

Промене на државним додељивањима у 2024. и 2023. години су:

	У хиљадама РСД	
	2024.	2023.
Стање на почетку године	167.431	152.834
Примљене донације из буџета Републике Србије	54.483	45.036
Смањење по основу амортизације у корист прихода	(4.878)	(5.700)
Смањење по основу извештаја о изведеним радовима	(28.882)	(20.573)
Плаћен ПДВ	(5.039)	(4.166)
	183.115	167.431

Промене на донацијама из иностранства у 2024. и 2023. години су:

	У хиљадама РСД	
	Унапређење система заштите од пожара	Укупно
<i>Стање 31.12.2022. године</i>	16.731	16.731
Смањење по основу амортизације	(847)	(847)
<i>Стање 31.12.2023. године</i>	15.884	15.884
Примљене донације	2.328	-
Смањење по основу извештаја о изведеним радовима	(2.328)	-
Смањење по основу амортизације	(847)	(847)
<i>Стање 31.12.2024. године</i>	15.037	15.037

Примљене донације везане за средства евидентирају се као одложени приход, по номиналној вредности и признају се у приходе на систематичној и пропорционалној основи током употребног века средства на бази сучељавања са расходима за амортизацију, односно на бази сучељавања са трошковима изведених радова.

**Напомене уз редован годишњи финансијски извештај
за годину завршену 31. децембра 2024. године**

23. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ

	У хиљадама РСД	
	31. децембар 2024.	31. децембар 2023.
Обавезе по основу кредита и зајмова од лица која нису домаће банке		
- део дугорочних обавеза по основу закупа имовине са правом коришћења које доспевају до једне године	786	765
Обавезе по основу кредита од домаћих банака		
- Банка Поштанска Штедионица ад, Београд (дозвољен минус по текућем рачуну)	13.931	13.632
	14.717	14.397

Обавеза по кредиту у износу од РСД 13.931 хиљада, обухвата обавезу по Уговору о оквирном (овердрафт) кредиту број 623217003 од 26.12.2024. године, по основу прекорачења по текућем рачуну, са роком враћања од 12 месеци и каматом у висини фиксне номиналне од 7% годишње.

24. ПРИМЉЕНИ АВАНСИ, ДЕПОЗИТИ И КАУЦИЈЕ

	У хиљадама РСД	
	31. децембар 2024.	31. децембар 2023.
Примљени аванси од купаца у земљи	29.650	21.978
Примљени депозити од купаца у земљи (за лицитацију)	40.672	39.064
	70.322	61.042

25. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА

	У хиљадама РСД	
	31. децембар 2024.	31. децембар 2023.
Добављачи у земљи	38.357	36.162
	38.357	36.162

26. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

	У хиљадама РСД	
	31. децембар 2024.	31. децембар 2023.
Остале краткорочне обавезе		
Обавезе по основу зарада и накнада зарада	21.488	19.858
Обавезе по основу камата и трошкова финансирања	-	10
Обавезе према члановима надзорног одбора	250	250
Обавезе према физичким лицима за накнаде по уговорима	282	304
Остале обавезе	34	40
	22.054	20.462
Обавезе по основу ПДВ и осталих јавних прихода		
Обавезе за порез на додату вредност	4.227	2.102
Обавезе по основу осталих јавних прихода:		
- обавезе за накнаду за коришћење дрвета	152	631
- обавезе за накнаду за коришћење рибарског подручја	1	1
- остале обавезе по основу јавних прихода	170	171
	4.550	2.905
	26.604	23.367

**Напомене уз редован годишњи финансијски извештај
за годину завршену 31. децембра 2024. године**

27. КРАТКОРОЧНА ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

	У хиљадама РСД	
	31. децембар 2024.	31. децембар 2023.
Обрачунати трошкови текућег периода који нису фактурисани	2.617	2.451
	2.617	2.451

28. УСАГЛАШАВАЊЕ ПОТРАЖИВАЊА И ОБАВЕЗА

На дан биланса 31.12.2024. године неусаглашена су следећа потраживања и обавезе:

	Број	Износ	У хиљадама РСД	
			% (број)	% (Износ)
Потраживања од купаца у земљи	3	30	0,13	0,05
Примљени аванси	1	27	0,62	0,09
Обавезе према добављачима у земљи	3	102	0,43	0,27

29. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК

Компоненте пореза на добитак

	У хиљадама РСД	
	За годину која се завршава 31. децембра 2024.	2023.
Порески расход периода	3.367	4.014
Одложени порески (приходи)/расходи периода	(611)	653
	2.756	4.667

Усаглашавање пореског расхода периода и производа добитка пре опорезивања и прописане пореске стопе

Обрачунати порески расход се разликује од теоријског износа који би се добило применом важеће пореске стопе од 15% на рачуноводствену добит пре опорезивања, као што следи:

	У хиљадама РСД	
	31.децембар 2024.	31.децембар 2023.
Добитак пре опорезивања	17.486	20.498
Порез обрачунат по прописаној пореској стопи – 15%	2.623	3.075
Усклађивање расхода	4.198	5.846
Усклађивање прихода	760	418
Пореска основица-опорезива добит	22.444	26.762
Обрачунати порез	3.367	4.014
Ефективна пореска стопа	19,26%	19,58%

**Напомене уз редован годишњи финансијски извештај
за годину завршену 31. децембра 2024. године**

Одложена пореска средства и обавезе

	У хиљадама РСД	
	31. децембар 2024.	31. децембар 2023.
Одложена пореска средства		
Ефекти привремених разлика	(2.902)	(2.804)
Одложене пореске обавезе		
Привремене разлике на некретнинама и опреми	10.762	11.550
Заокружење	-	1
Одложене пореске обавезе – нето	7.860	8.747

Промене на рачуну одложена пореска средства и одложене пореске обавезе биле су као што следи:

	У хиљадама РСД		
	Резервисања за отпремнине	Неплаћени јавни приходи и остали непризнати расходи	Укупно
Одложена пореска средства			
Стање 31. Децембра 2022.	2.616	184	2.800
У корист /(на терет) биланса успеха	(87)	27	(60)
У корист капитала	64	-	64
Стање 31. Децембра 2023.	2.593	211	2.804
У корист/(на терет) биланса успеха	(100)	(77)	(177)
У корист капитала (напомена 18)	276	-	276
Заокружење	-	(1)	(1)
Стање 31. Децембра 2024.	2.769	133	2.902

	У хиљадама РСД	
	Разлика између основица	Укупно
Одложене пореске обавезе		
Стање 31. Децембра 2022.	9.768	9.768
На терет биланса успеха	593	593
На терет капитала	1.189	1.189
Стање 31. децембра 2023.	11.550	11.550
У корист/(на терет) биланса успеха	(788)	(788)
Стање 31. децембра 2024.	10.762	10.762

30. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ РОБЕ

	У хиљадама РСД	
	За годину која се завршава 31. децембра	
	2024.	2023.
Приходи од продаје робе на домаћем тржишту	1.843	2.180
	1.843	2.180

31. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ПРОИЗВОДА И УСЛУГА

	У хиљадама РСД	
	За годину која се завршава 31. децембра	
	2024.	2023.
Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту	362.451	375.604
	362.451	375.604

**Напомене уз редован годишњи финансијски извештај
за годину завршену 31. децембра 2024. године**

32. ПРИХОДИ ОД АКТИВИРАЊА УЧИНАКА И РОБЕ

	У хиљадама РСД За годину која се завршава 31. децембра	
	2024.	2023.
Приходи од активирања производа за сопствене потребе	2.077	1.335
	2.077	1.335

33. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ

	У хиљадама РСД За годину која се завршава 31. децембра	
	2024.	2023.
<i>Приходи од премија, субвенција, дотација, донација и сл.:</i>		
Приходи од дотација	2.592	2.583
Приходи по основу условљених донација (амортизација)	5.725	6.547
Приходи од условљених донација за покриће расхода по основу:		
- реализације Програма управљања за 2024. годину	19.987	13.378
- реализације заштите шума од сушења, болести и штеточина	5.363	4.569
- унапређење стања популације дивокозе	2.333	-
- унапређење система заштите од пожара (ино донација)	2.328	-
- остало	1.199	2.626
	39.527	29.703
<i>Други пословни приходи:</i>		
Приходи од закупнина	2.737	2.283
Приходи од накнада за коришћење природних добара	62.002	46.730
Приходи од дозвола за риболов	1.203	910
Приходи од улазница у Национални парк	11.508	-
	77.450	49.923
	116.977	79.626

За реализацију Програма управљања средства су примљена од Министарства за заштиту животне средине а за радове на заштити шума од болести и штеточина у државним и приватним шумама средства су примљена од Министарства пољопривреде Управа за шуме. На основу поднетих извештаја о изведеним радовима, на бази сучељавања са трошковима изведених радова, одложени приходи и примљене донације до једне године укинати су у корист приходи.

Приходи од накнада за коришћење природних добара у износу од РСД 62.002 хиљада (2023. година РСД 46.730 хиљада) обрачунавају се и наплаћују на основу Закона о заштити природе и Одлуке о накнадама за коришћење заштићеног подручја ЈП “Национални парк Тара“ Бајина Башта.

34. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ИМОВИНЕ (ОСИМ ФИНАНСИЈСКЕ)

	У хиљадама РСД За годину која се завршава 31. децембра	
	2024.	2023.
Приходи од усклађивања вредности биолошких средстава – шума (напомена 8)	1.211	2.574
Приходи од усклађивања вредности инвестиционих некретнина	-	1.109
Остало	-	331
	1.211	4.014

**Напомене уз редован годишњи финансијски извештај
за годину завршену 31. децембра 2024. године**

35. НАБАВНА ВРЕДНОСТ ПРОДАТЕ РОБЕ

Набавна вредност продате робе у 2023. години је износила РСД 1.190 хиљада (2023. година РСД 1.441 хиљада) и укључује набавну вредност продатих сувенира.

36. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА, ГОРИВА И ЕНЕРГИЈЕ

	У хиљадама РСД За годину која се завршава 31. децембра	
	2024.	2023.
<i>Трошкови материјала:</i>		
Трошкови материјала за израду	3.448	2.055
Трошкови осталог материјала (режијског)	3.717	5.703
Трошкови резервних делова	3.100	2.356
Трошкови једнократног отписа алата и инвентара	5.844	11.189
	<u>16.109</u>	<u>21.303</u>
<i>Трошкови горива и енергије:</i>		
Трошкови горива и мазива	17.480	18.361
Трошкови електричне енергије	3.581	3.684
Остали трошкови горива и енергије за загревање	3.711	3.650
	<u>24.772</u>	<u>25.695</u>
	<u>40.881</u>	<u>46.998</u>

37. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ

	У хиљадама РСД За годину која се завршава 31. децембра	
	2024.	2023.
Трошкови зарада и накнада зарада	217.422	199.725
Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде на терет послодавца	33.553	30.832
Остали лични расходи и накнаде	20.451	18.145
	<u>271.426</u>	<u>248.702</u>
<i>Број запослених на крају године</i>	<u>195</u>	<u>210</u>

Остали лични расходи и накнаде обухватају следеће:

	У хиљадама РСД За годину која се завршава 31. децембра	
	2024.	2023.
Трошкови накнада по уговорима о делу	93	70
Трошкови накнада директору, односно члановима органа управљања и надзора	4.628	4.628
Накнада трошкова запосленима на службеном путу	1.386	1.344
Накнаде трошкова превоза на рад и са рада	4.049	3.784
Јубиларне награде	3.147	3.595
Отпремнине код одласка у пензију	1.841	827
Солидарна помоћ запосленим	2.599	1.622
Остала давања запосленим лицима	1.725	1.211
Разна давања физичким лицима која нису запослени	983	1.064
	<u>20.451</u>	<u>18.145</u>

**Напомене уз редован годишњи финансијски извештај
за годину завршену 31. децембра 2024. године**

Квалификациона структура запослених на дан 31.12.2024. и 31.12.2023. године:

	У хиљадама РСД	
	За годину која се завршава	
	31. децембра	
	2024.	2023.
- ВСС	46	50
- ВШС	12	11
- ССС	70	87
- КВ	21	17
- НК	46	45
	<u>195</u>	<u>210</u>

38. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ

	У хиљадама РСД	
	За годину која се завршава	
	31. децембра	
	2024.	2023.
Трошкови амортизације нематеријалне имовине	29	28
Трошкови амортизације грађевинских објеката	9.222	8.817
Трошкови амортизације опреме	9.123	11.723
Трошкови амортизације објеката узетих у оперативни лизинг	757	757
	<u>19.131</u>	<u>21.325</u>

39. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА

	У хиљадама РСД	
	За годину која се завршава	
	31. децембра	
	2024.	2023.
Трошкови услуга на изради учинака	36.943	22.497
Трошкови транспортних услуга	3.225	3.115
Трошкови услуга одржавања	6.068	6.752
Трошкови закупнина	-	52
Трошкови сајмова	101	76
Трошкови рекламе и пропаганде	2.218	3.692
Трошкови осталих услуга	7.275	6.978
	<u>55.830</u>	<u>43.162</u>

Трошкови осталих услуга обухватају:

	У хиљадама РСД	
	За годину која се завршава	
	31. децембра	
	2024.	2023.
Трошкови уређења и чишћења простора Националног парка	4.567	2.597
Трошкови заштите шума од сушења	1.862	3.190
Остало	846	1.191
	<u>7.275</u>	<u>6.978</u>

**Напомене уз редован годишњи финансијски извештај
за годину завршену 31. децембра 2024. године**

40. ТРОШКОВИ РЕЗЕРВИСАЊА

	У хиљадама РСД	
	За годину која се завршава	
	31. децембра	
	2024.	2023.
Трошкови резервисања за обнављања природних богатстава (напомена 20)	29.002	37.409
Трошкови резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених (напомена 20)	1.479	1.378
	30.481	38.787

41. НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ

	У хиљадама РСД	
	За годину која се завршава	
	31. децембра	
	2024.	2023.
Трошкови непроизводних услуга	20.457	14.295
Трошкови репрезентације	1.819	1.554
Трошкови премија осигурања	1.964	1.847
Трошкови платног промета	983	917
Трошкови чланарина	668	610
Трошкови пореза	15.666	16.141
Остали нематеријални трошкови	2.737	3.289
	44.294	38.653

42. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ

	У хиљадама РСД	
	За годину која се завршава	
	31. децембра	
	2024.	2023.
Позитивни ефекти валутне клаузуле	3	10
	3	10

43. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ

	У хиљадама РСД	
	За годину која се завршава	
	31. децембра	
	2024.	2023.
Расходи камата		
-по основу кредита	929	1.064
-по основу ДПО	431	-
-по основу оперативног лизинга	55	77
-по основу финансијског лизинга	-	444
-по основу јавних прихода	-	96
	1.415	1.681
Негативне курсне разлике	10	4
	1.425	1.685

**Напомене уз редован годишњи финансијски извештај
за годину завршену 31. децембра 2024. године**

**44. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ
ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА**

	У хиљадама РСД	
	За годину која се завршава	
	31. децембра	
	2024.	2023.
Расходи од усклађивања вредности потраживања од купаца у земљи (напомена 10)	11.318	5.857
Расходи од усклађивања вредности потраживања за приходе по посебним прописима (напомена 11)	1.328	-
Остале промене	-	(303)
	12.646	5.554

45. ОСТАЛИ ПРИХОДИ

	У хиљадама РСД	
	За годину која се завршава	
	31. децембра	
	2024.	2023.
Добици од продаје нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме	-	631
Вишкови	145	4
Остали непоменути приходи:		
-приходи по основу накнаде штете	-	118
-оприходовање примљених депозита по основу неизвршеног посла	-	1.377
-приходи по основу примљених поклона-путничко возило	-	820
-остали непоменути приходи по основу накнађених судских трошкова	1.208	1.902
	1.353	4.852

46. ОСТАЛИ РАСХОДИ

	У хиљадама РСД	
	За годину која се завршава	
	31. децембра	
	2024.	2023.
Губици по основу расходовања и продаје нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме	2.753	104
Мањкови	272	171
Расходи по основу расходовања залиха	76	1.141
Остали непоменути расходи:		
-расходи накнаде штете	752	1.388
-издаци за хуманитарне, културне, здравствене, образовне, научне и верске намене, за заштиту човекове средине и за спортске намене	1.017	1.583
-расходи судских спорова и поравнања	-	4.222
-остали непоменути расходи	966	797
	5.836	9.406

**Напомене уз редован годишњи финансијски извештај
за годину завршену 31. децембра 2024. године**

47. ДОГАЂАЈИ НАКОН ДАТУМА ИЗВЕШТАЈНОГ ПЕРИОДА

У периоду од 31.12.2024. године до дана одобравања финансијских извештаја за 2024. годину, нису идентификовани догађаји који пружају доказ о околностима које су постојале на крају извештајног периода, нити догађаји који указују на околности које су настале после извештајног периода, поред књижених и обелодањених, а у складу са МРС 10 *Догађаји после извештајног периода*.

48. ПРЕУЗЕТЕ ОБАВЕЗЕ

Преузете обавезе за улагања у стална средства

На дан биланса стања Предузеће нема потписане, а неизвршене уговоре за улагања у стална средства.

49. ПОТЕНЦИЈАЛНЕ ОБАВЕЗЕ

Судски спорови

На дан 31. децембра 2024. године, Предузеће је странка у девет управних поступака чији је предмет реституција имовине и то пред Агенцијом за реституцију и пред Агенцијом за професионалну реституцију. Против Предузећа се воде четири својинска спора ради признавања својине по основу одржаја. На основу анализе расположиве правне документације и информација добијених од стручне службе, руководство Предузећа не очекује да ће услед потенцијалних обавеза доћи до материјално значајних финансијских обавеза.

Гаранције

На дан 31. децембра 2024. и 2023. године, Предузеће нема потенцијалне финансијске обавезе у вези са банкарским и другим гаранцијама ни по другим основама, у редовном току пословања.

50. ПОРЕСКИ РИЗИЦИ

Порески закони Републике Србије се често различито тумаче и предмет су честих измена. Тумачење пореских закона од стране пореских власти у односу на трансакције и активности Предузећа, могу се разликовати од тумачења руководства Предузећа. Период застарелости пореске обавезе је пет година. То значи да пореске власти имају право да одреде плаћање неизмирених обавеза у року од пет година од када је обавеза настала.

Директор

Драгић Караклић